Raadsinformatiebrief

Van	Burgemeester en Wethouder/Burgemeester	Zaak nr.	1772903
Aan	Gemeenteraad	RIB nr.	2025-56
Portefeuillehouder	N.G.T. van Voorden	Datum	2 juli 2025
Informatie bij	Simone Rijneveld	Tel. nr.	0643471251

Onderwerp

Uitvoeringsagenda Hilversum een thuis voor alle leeftijden *2025- 2030*

Kernboodschap

In het Coalitieakkoord *Hilversum Koesteren* staat een actieplan *Ouder Worden* aangekondigd. Met het opstellen van de Uitvoeringsagenda *Hilversum een thuis voor alle leeftijden 2025- 2030* geeft het college uitvoering aan deze opgave. Het doel is om een leeftijdsvriendelijke gemeente te zijn, waarin ouderen zich verbonden voelen, van waarde zijn en kunnen bijdragen aan de samenleving, prettig en passend kunnen wonen en ondersteuning krijgen om hun zelfredzaamheid te behouden.

De uitvoeringsagenda is gebaseerd op het model van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) voor 'age friendly cities', dat bestaat uit acht domeinen:
1. Openbare ruimte en gebouwen, 2. Vervoer, 3. Wonen, 4. Sociale Participatie, 5. Respect en inclusie, 6. Actief burgerschap, 7. Communicatie en informatie, 8. Welzijn en zorg.
Per domein staan bestaande en nieuwe activiteiten benoemd. Domeinoverstijgende rode draden zijn zingeving, zorgzame gemeenschapsvorming en een levensloopbenadering waarin we aansluiten op verschillende levensfasen en levensgebeurtenissen. Deze uitvoeringsagenda richt zich vooral op het beter verbinden van dit aanbod, zodat Hilversummers er optimaal gebruik van kunnen maken.

Aanleiding

Hilversum is, net als de rest van Nederland, sterk aan het vergrijzen. Het aandeel 65-plussers groeit naar verwachting van 20% in 2023 naar 25% in 2040. In Wijdemeren is het aandeel ouderen nog hoger; ruim een kwart van de inwoners is nu al 65 jaar of ouder. Daar komt bij dat het aandeel 80-plussers relatief sneller groeit dan het aandeel jonge ouderen, zogeheten dubbele vergrijzing. Hilversum wil zich goed op deze ontwikkelingen voorbereiden. De Uitvoeringsagenda *Hilversum een thuis voor alle leeftijden 2025 – 2030* draagt daaraan bij.

We volgen in de uitvoeringsagenda het model 'age friendly cities' (leeftijdsvriendelijke gemeente) van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO), waarin acht domeinen centraal staan:

1. Openbare ruimte en gebouwen
2. Vervoer
3. Wonen
4. Sociale Participatie
5. Respect en inclusie
6. Actief burgerschap
7. Communicatie en informatie
8. Welzijn en zorg.

Activiteiten

Per domein staan bestaande en nieuwe activiteiten benoemd. Domeinoverstijgende rode draden zijn **zingeving, zorgzame gemeenschapsvorming** en een **levensloopbenadering** waarin we aansluiten op verschillende levensfasen en levensgebeurtenissen.

De belangrijkste nieuwe activiteiten uit de uitvoeringsagenda:
- Faciliteren van uitbreiding van de buurtmobi (kleinschalige buurtmobiliteit) over Hilversum;
- Versterken zorgzame gemeenschapsvorming met voorzorgcirkels, Lief & Leedstraten en bewonersinitiatieven voor en door ouderen;
- Communicatie en ondersteuning bij ingrijpende levensgebeurtenissen zoals het verlies van een partner;
- Themacafés over zingeving en ouder worden;
- Preventieve aanpak gericht op behoud van cognitieve functies.

Integrale aanpak

Gezond en prettig ouder worden vraagt om een integrale benadering, waarbij verschillende beleidsvelden samenwerken. In voorbereiding op de agenda hebben collega's en partners uit uiteenlopende domeinen – zoals wonen, mobiliteit, zorg en openbare ruimte – meegedacht. Ook is nadrukkelijk de verbinding gemaakt met relevante beleidsontwikkelingen, zoals de Woonzorgvisie en de Mobiliteitsvisie. Hun input is gekoppeld aan de acht domeinen van het WHO-model voor 'age-friendly cities'. Ook is goed gekeken naar de verbinding met de andere uitvoeringsagenda's: *Mantelzorg*, *Eenzaamheid* en *Vrijwillige Inzet*. De uitvoering van deze agenda's wordt dan ook in samenhang opgepakt. Ook de stem van inwoners is meegenomen: zij komen aan het woord in de uitvoeringsagenda via verdiepende interviews.

Levensloopbenadering

Ouder worden is een vanzelfsprekend onderdeel van het leven, maar het brengt specifieke uitdagingen en behoeften met zich mee. De toenemende vergrijzing zorgt voor een groeiende vraag naar mantelzorgers, vrijwilligers en innovatieve oplossingen die de druk op de professionele zorg kunnen verlichten. Daarnaast neemt de behoefte toe aan passende woonvoorzieningen, zodat ouderen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Ook de inrichting van de leefomgeving en het mobiliteitsbeleid vragen om aanpassingen die aansluiten bij de wensen en mogelijkheden van ouderen.

Tegelijkertijd vormen ouderen bovenal een waardevolle bron van kennis, ervaring en vaardigheden. In de uitvoeringsagenda is er daarom aandacht voor verschillende levensfasen. We kijken expliciet ook naar de zogenoemde toekomstige ouderen: mensen die nu nog niet tot de oudere doelgroep behoren, maar dat in de komende jaren wel zullen doen. Investeren in deze groep levert op de lange termijn winst op – voor henzelf én voor de samenleving. Daarnaast is er oog voor ingrijpende levensgebeurtenissen (life events), zoals het verlies van een partner. Dat zijn momenten waarop extra ondersteuning vaak hard nodig is.

Financiën
Vanuit het coalitieakkoord is voor de realisatie van de uitvoeringsagenda jaarlijks € 150.000 beschikbaar gesteld. Van deze middelen wordt € 25.000 euro ingezet voor mantelzorgondersteuning voor ouderen, waardoor € 125.000 resteert voor de Uitvoeringsagenda Hilversum een thuis voor alle leeftijden vanaf 2026. Daarnaast zijn voor 2025 incidentele middelen beschikbaar vanuit SPUK-IZA. Het gaat om € 45.000 voor faciliteren van uitbreiding van de buurtmobi over Hilversum.

Consequenties

Met het opstellen van de Uitvoeringsagenda Hilversum een thuis voor alle leeftijden 2025- 2030 zetten we de komende jaren in op een leeftijdsvriendelijk Hilversum. We doen dit door acties te verbinden aan de acht domeinen van het WHO Model- leeftijdsvriendelijke gemeente.

Vervolgtraject

Na vaststelling wordt de uitvoeringsagenda opgemaakt in de stijl van de eerder opleverde uitvoeringsagenda's over eenzaamheid en vrijwillige inzet. Ook start de uitvoering van de uitvoeringsagenda. Gezien de inhoudelijke raakvlakken wordt deze in samenhang opgepakt met de uitvoeringsagenda's voor eenzaamheid, vrijwillige inzet en mantelzorg. We monitoren het ingezette beleid via het Doelen Inspanningen Netwerk Sociaal Domein.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,

de gemeentesecretaris,	de burgemeester,
mr. C.P. Torres Barrera	dr. ir. G.M. van den Top

Bijlagen:

1. Uitvoeringsagenda Hilversum een thuis voor alle leeftijden *2025- 2030*
2. Actieagenda Hilversum een thuis voor alle leeftijden *2025 – 2030*
3. Advies Adviesraad Sociaal Domein
4. Collegereactie op advies Adviesraad Sociaal Domein

Deze raadsinformatiebrief is digitaal beschikbaar op internet onder "Vergaderstukken", B en W-vergadering van 24 juni 2025.

Hilversum: een thuis voor alle leeftijden

UITVOERINGSAGENDA OUDER WORDEN 2025-2030

Hilversum Mediastad

Oud zijn is geen zaak van jaren
Als ik 't even zeggen mag
Meerd're malen heb ik mensen
Oud zien worden in één dag

Leven is nog zo iets anders
Dan alleen een rikketik
'k Heb ook mensen jong zien worden
In een enkel ogenblik

Toon Hermans

Voorwoord

In Hilversum is in 2040 een kwart van onze inwoners ouder dan 65 jaar. En al die mensen verdienen het om zo gezond en prettig mogelijk ouder te worden. Maar iedereen die ouder wordt, zal op een gegeven moment te maken krijgen met verlies van een partner, een verhuizing of ziekte. En dat is van invloed op het levensgeluk van onze inwoners.

Hoe kunnen we als gemeente deze inwoners een steuntje in de rug geven bij deze levensloopbepalende gebeurtenissen? En tegelijkertijd de ouderen hun enorme kennis over het leven en de rijkdom die ouder worden met zich meebrengt, laten delen met de jongere generaties in onze stad?

Je leest het terug in deze Uitvoeringsagenda *Hilversum, een thuis voor alle leeftijden 2025 - 2030*. Met talrijke voorbeelden om de ouder wordende Hilversummers op weg te helpen in het ouder worden. Niet door van alles voor hen te gaan organiseren of regelen, maar door initiatieven van partners en inwoners uit de stad te faciliteren. Denk aan het ondersteunen van de buurtmobi, een gratis pendeldienst gerund door vrijwilligers voor ouderen die niet meer zo mobiel zijn, over heel Hilversum.

Of samen met bewoners van een ouderenflat een voorzorgcirkel inrichten, een appgroep van inwoners onder begeleiding van een professional waarin iedereen een beetje op elkaar let. En soms door praktisch te kijken hoe we als gemeente naast mensen kunnen gaan staan bij levensloopbepalende gebeurtenissen. Denk hierbij aan het verlies van een rijbewijs of hulp met financiën bij overlijden van de partner. Niet om ons met het leven van mensen te bemoeien, maar vanuit de gedachte: 'We zien je en je doet ertoe'.

Met deze agenda brengen we bestaand beleid en initiatieven samen in één plan, en vullen we dit waar nodig aan. We volgen daarbij de werkwijze van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) voor 'leeftijdsvriendelijke gemeenschappen'. Dit betekent dat we niet alleen kijken naar fysieke en mentale gezondheid en welzijn, maar ook naar hoe de stad is ingericht.

Denk hierbij aan straten, vervoer, woningen en sociale contacten. Het is juist de verbinding tussen het sociale en het fysieke die we nodig hebben en daar zet deze uitvoeringsagenda zich voor in.

Het College van Burgemeester en Wethouders

Inhoudsopgave

Voorwoord 03

Inleiding 05

1. Aanleiding 06
- 1.1 Kader, visie en leidende kernwaarden 06
- 1.2 Samen en in samenhang 07

2. Gezond ouder worden 08
- 2.1 Ouder worden gaat in fasen 08
- 2.2 Ingrijpende gebeurtenissen ('Life-events') 09

3. Hoe gaan we dit aanpakken? 10
- 3.1 Samenhangend en integraal 10
- 3.2 Samen met partners én inwoners zelf 10
- 3.3 Concreet maken: De Leeftijdsvriendelijke Stad 10

4. De uitvoeringsagenda 12
- 4.1 Samenwerkingsambitie 12
- 4.2 Ambities op de acht domeinen 12
- A. Openbare ruimte en gebouwen 13
- B. Vervoer 15
- C. Wonen 17
- D. Sociale participatie en zingeving 18
- E. Respect en inclusie 21
- F. Actief burgerschap 23
- G. Communicatie en informatie 25
- H. Welzijn en zorg 27

5. UITVOERING, MONITORING EN FINANCIËN 30

BIJLAGEN 31
- 1. Relevante kaders 31
- 2. Actieagenda Ouder Worden 35

Inleiding

De Uitvoeringsagenda *Hilversum, een thuis voor alle leeftijden 2025 - 2030* is aangekondigd in het coalitieakkoord en moet bijdragen aan een leeftijdsvriendelijk ('age-friendly') Hilversum. We zetten in op preventie, ook als het om ouder worden gaat. Want ouder worden gaat meestal vanzelf, maar gezond en prettig ouder worden vraagt om extra investering. Ons doel is dat inwoners kunnen blijven meedoen in de samenleving. Daarom gaat deze uitvoeringsagenda niet alleen over de oudere Hilversummers, maar ook over de inwoners die in de komende jaren bij deze doelgroep gaan horen.

Gelukkig is Hilversum voor het overgrote deel van de oudere Hilversummers al een fijne plek om te wonen, te werken en te verblijven. Deze uitvoeringsagenda brengt bij elkaar hoe ons beleid en onze activiteiten in zowel de fysieke als sociale leefomgeving bijdragen aan een 'leeftijdsvriendelijk Hilversum' in de latere levensfasen. Want hoe leeftijdsvriendelijk is bijvoorbeeld onze openbare ruimte ingericht als je ouder wordt? Onze inzet is dat zoveel mogelijk Hilversummers goed gebruik kunnen maken van de bestaande voorzieningen en activiteiten, voor alle leeftijden en specifiek voor de oudere inwoners.

Daar waar nodig creëren we aanvullend aanbod. We streven naar een dekkend en overzichtelijk aanbod, zonder dubbelingen. Hierbij haken we aan op de verschillende fasen van ouder worden en de levensgebeurtenissen ('life-events') die iedereen tegenkomt in het leven. We zetten in op nieuwe manieren om de doelgroep te bereiken.

Deze agenda staat niet op zichzelf, maar brengt de doelstellingen uit onze Visie Sociaal Domein 'Wij zijn Hilversum', onze Omgevingsvisie Hilversum 2040 en ons Coalitieakkoord 'Hilversum koesteren' bij elkaar rondom ouder worden.

Verder is nadrukkelijk rekening gehouden met de Beleidsagenda *Wmo-Samenleving* en de ontwikkeling van de Beleidsagenda *Gezondheid*. Ook is goed gekeken naar de verbinding met de Uitvoeringsagenda's *Mantelzorg*, *Eenzaamheid* en *Vrijwillige Inzet*. De uitvoering van deze agenda's wordt dan ook in samenhang opgepakt.

Een groot aantal activiteiten die bijdragen aan gezond en prettig ouder worden vindt plaats in domeinen als wonen, vervoer en openbare ruimte of op diverse beleidsterreinen in het sociale domein.
Al die activiteiten kennen hun eigen beleidskaders, dynamiek en eigenaarschap. We noemen ze, maar ze zijn geen onderdeel van deze uitvoeringsagenda. Het bevorderen van de samenhang tussen al dat beleid en de activiteiten is dat wél. Dit doen we door zowel binnen als buiten het gemeentehuis bij te dragen aan samenwerkingsnetwerken met partners rond dit thema. Deze netwerken faciliteren we met themabijeenkomsten voor professionals en inwoners.

Aan de uitwerking van deze agenda heeft een groot aantal maatschappelijke partners en collega's een bijdrage geleverd in individuele gesprekken en in gezamenlijke werksessies. We hebben de inwoner aan het woord gelaten door interviews op te nemen.

Veel dank hiervoor!

1. Aanleiding

1.1 KADER, VISIE EN LEIDENDE KERNWAARDEN

Hilversum is, net als de rest van Nederland, sterk aan het vergrijzen. Door de toegenomen levensverwachting, en de geboortegolven na de oorlog en in de jaren zestig groeit het aandeel 65-plussers van 20% in 2023 naar 25% in 2040 (demografische ontwikkelingen uit de Omgevingsvisie Hilversum 2040). In Wijdemeren- waarmee Hilversum op 1 januari 2027- zal fuseren, is het aandeel ouderen nog hoger; ruim een kwart van de inwoners is nu al 65 jaar of ouder. Het aandeel 80-plussers groeit relatief sneller dan het aandeel jonge ouderen, dit noemen we de dubbele vergrijzing. Hilversum wil zich goed op deze ontwikkelingen voorbereiden.

Onze wens is een **leeftijdsvriendelijke gemeente** te zijn waarin ouderen zich verbonden voelen met hun gemeenschap, het gevoel hebben dat ze van waarde zijn en kunnen bijdragen aan de samenleving, kunnen wonen in een woning in een leefomgeving die bijdraagt aan gezond en gelukkig ouder worden, en ondersteuning krijgen om hun zelfredzaamheid te behouden. In Hilversum is een scala aan voorzieningen en beleid dat hier al aan bijdraagt. Deze uitvoeringsagenda is er vooral op gericht om dit aanbod zo goed mogelijk aan elkaar te verbinden en ervoor te zorgen dat Hilversummers er zo optimaal mogelijk gebruik van kunnen maken.

Ouder worden is een natuurlijk onderdeel van het leven, maar het brengt wel specifieke uitdagingen en behoeften met zich mee. De toenemende vergrijzing betekent dan ook dat er meer behoefte is aan mantelzorgers, vrijwilligers en innovatieve oplossingen om de druk op de professionele zorg te verlichten.

Daarnaast hebben we te maken met een stijgende vraag naar geschikte woonvoorzieningen die aangepast zijn aan de behoeften van ouderen, zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Ook de inrichting van de leefomgeving en de manier waarop we ons mobiliteitsbeleid inzetten leveren uitdagingen op voor onze oudere inwoners. Tegelijkertijd zijn ouderen boven alles een waardevolle bron van ervaring, kennis en vaardigheden.

Dit alles vraagt om een proactieve aanpak om ervoor te zorgen dat ouderen gezond, actief en betrokken kunnen blijven in onze samenleving.

1.2 SAMEN EN IN SAMENHANG

Gezond en prettig ouder worden heeft raakvlakken met meerdere thema's binnen zowel het sociaal als het fysiek domein. Denk aan bestaanszekerheid, inclusie, laaggeletterdheid, wonen, zorg, mobiliteit, sport, inrichting openbare ruimte, cultuur en veiligheid. We kiezen voor een integrale benadering waarbij we verbinding zoeken met (inter)nationale inzichten en plannen, regionale afspraken, lokale beleidskaders en- uitvoeringsagenda's.

In bijlage 1 hebben we een uitgebreid overzicht opgenomen van deze kaders. We bouwen voort op bestaande initiatieven en samenwerkingen tussen sectoren om zo een leefbaar en ondersteunend Hilversum voor ouderen te realiseren. Dit betekent dat we in dit uitvoeringsplan ook een aantal acties en activiteiten noemen waar we als gemeente geen eigenaar van zijn, maar waar we wel zoveel mogelijk de verbinding mee zoeken omdat ze bijdragen aan de opgave waar dit uitvoeringsplan voor staat. In bijlage 2 geven we dit weer.

We vinden niet zelf het wiel uit in Hilversum, maar maken gebruik van de (inter)nationale inzichten die er al zijn:

- De Leeftijdsvriendelijke Stad ('Age Friendly Cities') werkwijze van de World Health Organization die in beeld brengt hoe leeftijdsvriendelijk een stad is op acht domeinen:
  - Buitenruimte (Openbare Ruimte en Gebouwen);
  - Huisvesting (Wonen);
  - Maatschappelijke Participatie en Werk (Actief burgerschap);
  - Respect en sociale inclusie (Respect en inclusie);
  - Sociale participatie (Sociale participatie en zingeving);
  - Maatschappelijk ondersteuning en zorg (Welzijn en zorg).

- Het landelijke programma Ouder Worden 2040, dat in 2020 is gestart door een breed scala aan publieke en private partijen om, samen met de ouderen zelf, een visie en agenda te ontwikkelen voor de uitdagingen van een ouder wordende samenleving. Het programma zet in op een toekomst waarin ouderen zich gewaardeerd, betrokken en vitaal voelen.

2. Gezond ouder worden: levensfasen en levensgebeurtenissen

De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) definieert gezond ouder worden in het World Report on Ageing and Health van 2015 als *'het proces van het ontwikkelen en behouden van de functionele capaciteit die het welzijn op oudere leeftijd mogelijk maakt'*. Ofwel: het hebben en houden van de mogelijkheden die mensen in staat stellen te doen wat zij belangrijk vinden. In dit proces zien we twee belangrijke aanknopingspunten: de fasen van het ouder worden en de grote dingen die we meemaken in het leven, ook wel life-events genoemd.

2.1 OUDER WORDEN GAAT IN FASEN

De manier waarop mensen ouder worden verschilt sterk per persoon. Genetische factoren, leefstijl, de fysieke, sociale en economische omgeving waarin we leven hebben invloed op gezond en gelukkig oud worden. Ook is het een kwestie van geluk of pech hebben.
We kunnen de veranderingen die gepaard gaan met ouder worden in verschillende levensfasen indelen, gekoppeld aan leeftijd.

De leeftijdsindeling is geen 'hard' gegeven maar biedt wel een algemeen beeld van de behoeften en uitdagingen die mensen tegenkomen naarmate ze ouder worden. Afhankelijk van leef-omstandigheden en gezondheid treden deze fasen eerder of later in.

In deze uitvoeringsagenda houden we rekening met grofweg vier leeftijdsgroepen en levensfasen:

1. TOEKOMSTIGE OUDEREN (50-65 JAAR) - FASE VAN VOORBEREIDING EN PREVENTIE

Het overgrote deel van deze groep is nog goed gezond. Langzaamaan begint men wel wat leeftijdsgebonden gezondheidsproblemen te ervaren. Nu inzetten op bijvoorbeeld het bevorderen van een gezonde levensstijl, zoals gezonde voeding, regelmatige lichaamsbeweging, en het onderhouden van een sterk sociaal netwerk helpt om in latere jaren ernstige gezondheidsproblemen te voorkomen. Ook is dit de fase waarin het van belang is dat mensen bewust bezig zijn met hoe ze zo lang mogelijk zelfstandig en gezond kunnen blijven.

2. HUIDIGE OUDEREN (65-75 JAAR) - FASE VAN ONDERHOUD EN ONDERSTEUNING

In deze fase is een grote variatie in gezondheid en welzijn. Een groot deel van deze groep is nog fit en actief, terwijl anderen kwetsbaarder zijn en meer ondersteuning nodig hebben. De focus ligt op het hebben en houden van een actieve en gezonde levensstijl, met ondersteuning waar nodig, zoals huishoudelijke hulp of vervoer. Goede toegang tot zorg is essentieel. Het sociale netwerk blijft belangrijk voor zowel het welzijn als de zelfstandigheid van deze groep.

3. HUIDIGE OUDEREN (75-85 JAAR) - FASE VAN ZORG OP MAAT

Er komen langzaamaan steeds meer gezondheidsproblemen, meer belemmeringen in het dagelijks leven en verlies van mobiliteit. Persoonlijke zorg en ondersteuning wordt steeds belangrijker. Dit varieert van professionele thuiszorg tot specifieke medische ondersteuning, zoals fysiotherapie of geriatrische zorg. Behoud van zelfstandigheid en ondersteuning bij emotionele uitdagingen, zoals verlies van een partner of sociale isolatie, zijn cruciaal in deze fase. Het bieden van zorg op maat helpt om zowel de fysieke als mentale gezondheid te ondersteunen.

4. OUDE OUDEREN (85+ JAAR) - FASE VAN INTENSIEVE ZORG

Deze groep heeft de grootste kans op kwetsbaarheid en een toenemende zorgbehoefte. Intensieve zorg is vaak noodzakelijk, zowel fysiek als mentaal, en omvat vaak professionele zorg in een veilige omgeving of aangepaste woonvoorzieningen. De nadruk ligt op comfort, palliatieve zorg en kwaliteit van leven, met aandacht voor het verminderen van pijn en lijden. Deze fase gaat ook gepaard met risico's op sociale isolatie door afname van het sociale netwerk van de oudere, wat extra ondersteuning vereist.

Veel van het beleid en de voorzieningen, activiteiten in onze gemeente zijn bedoeld voor alle Hilversummers. Met deze uitvoeringsagenda willen we accenten leggen en gerichte activiteiten inzetten die aansluiten bij de specifieke behoeften van (toekomstige) ouderen in elke fase van hun leven en die een preventieve werking hebben. De indeling in deze levensfasen en leeftijdsgroepen helpt hierbij. Natuurlijk is deze indeling niet strikt gebonden aan leeftijd: iemand kan jong zijn en toch al kwetsbaar, terwijl iemand anders op hoge leeftijd nog vitaal en actief kan zijn.

Ervaringen en behoeften rondom ouder worden kunnen sterk variëren tussen verschillende bevolkingsgroepen, onder andere door verschillen in sociaaleconomische positie, culturele achtergrond en toegang tot zorg. Door ook in deze uitvoeringsagenda goed rekening met dit soort verschillen te houden dragen we bij aan een meer rechtvaardige en inclusieve aanpak.

2.2 INGRIJPENDE GEBEURTENISSEN ('LIFE-EVENTS')

Deze uitvoeringsagenda moet bijdragen aan een leeftijdsvriendelijke gemeente zodat Hilversum ook in de toekomst voor iedereen een fijne plek blijft om te wonen, werken (vrijwillig of betaald) en te verblijven. Dit doen we met een samenhangende aanpak waarin we gebruik maken van wat er al is in zowel het fysiek als het sociaal domein, waar nodig nieuwe activiteiten opzetten en zorgen dat zoveel mogelijk Hilversummers het aanbod kennen en er gebruik van maken. Maar hoe zorgen we nu dat het aanbod aansluit en dat onze inwoners ervan weten?

Naast de bestaande en bekende kanalen om deze groepen te bereiken, gaan we ook aan de slag met nieuwe manieren om zoveel mogelijk inwoners te bereiken. De ingrijpende gebeurtenissen of 'life-events', bieden hiervoor een belangrijk aanknopingspunt. Een verhuizing, met pensioen gaan, maar ook het verlies van het rijbewijs of van een partner (door overlijden, door scheiding, maar bijvoorbeeld ook omdat een partner door dementie ingrijpend verandert of omdat de partner wordt opgenomen in een verpleeghuis).

3. Hoe gaan we dit aanpakken?

3.1 SAMENHANGEND EN INTEGRAAL

Hilversum staat voor uitdagingen en kansen op het gebied van gezond en prettig ouder worden, met een groeiende en vergrijzende bevolking. Volgens CBS cijfers is het aandeel 65+'ers in HIlversum 18.7%. Het aandeel 65+'ers is het hoogst in de landelijke gebieden (34,2%) en de wijken Hilversumse Meent (32,2%) en Zuid West (27.3%). De verschillen in demografie in de wijken stellen andere eisen aan de voorzieningen voor ouderen. Zo varieert de levensverwachting aanzienlijk tussen verschillende sociaaleconomische groepen, waarbij mensen met een praktische opleiding en/of een laag inkomen gemiddeld korter leven en eerder ziek worden.

Deze verschillen benadrukken de noodzaak van een samenhangende aanpak vanuit verschillende domeinen die gericht is op het verminderen van gezondheidsverschillen en het bevorderen van de levenskwaliteit van alle ouderen. In Hilversum is veel beleid en een scala aan initiatieven, voorzieningen en activiteiten om deze uitdagingen aan te pakken.

3.2 SAMEN MET PARTNERS ÉN INWONERS ZELF

De hierboven genoemde voorzieningen en activiteiten worden georganiseerd en uitgevoerd door vele maatschappelijke partners en door de inwoners zelf. Men zoekt regelmatig actief de verbinding met elkaar en er wordt al goed gebruik gemaakt van de activiteiten, maar er is zeker nog winst te halen. Daarom richten we ons steeds op het vergroten van de bekendheid van bestaande voorzieningen en activiteiten, zodat meer ouderen hiervan gebruikmaken.

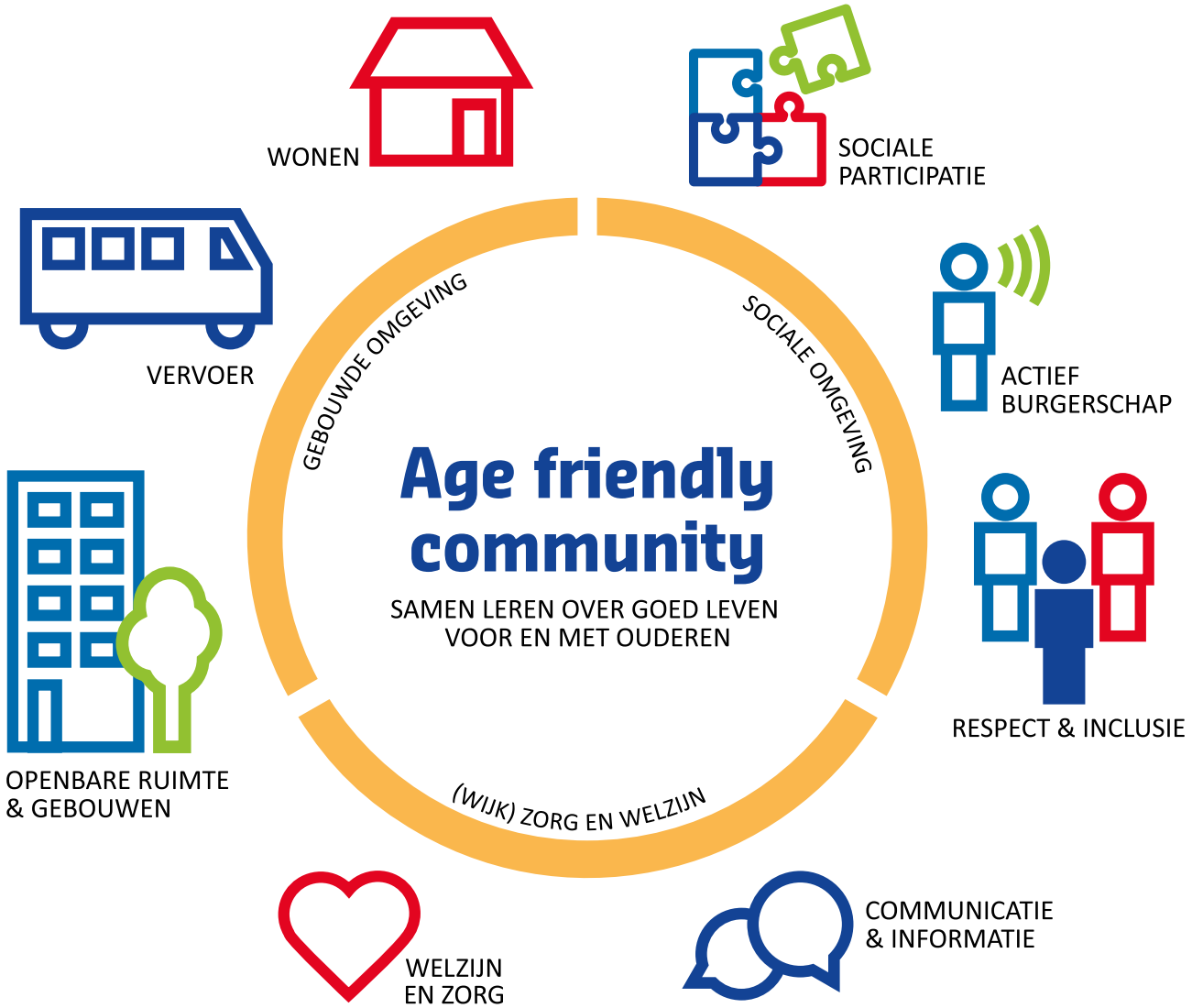
Dit doen we door de activiteiten meer onder de aandacht te brengen of, waar mogelijk, het persoonlijk attenderen en uitnodigen van mensen. Ook willen we het uitrollen, verbinden en verbreden van activiteiten ondersteunen en faciliteren, onder andere met een sociale kaart. Daar waar het aanbod niet voldoet, zetten we samen met de partners en inwoners nieuwe activiteiten in.

3.3 CONCREET MAKEN: DE LEEFTIJDSVRIENDELIJKE STAD

De World Health Organization (WHO) heeft in haar Age Friendly community werkwijze acht domeinen geselecteerd om te checken hoe leeftijdsvriendelijk een stad of gemeenschap is. Deze indeling staat niet op zichzelf, activiteiten in deze domeinen overlappen elkaar. De domeinen zijn: Openbare ruimte en gebouwen, Vervoer, Wonen, Sociale Participatie, Respect en inclusie, Actief burgerschap, Communicatie en informatie, Welzijn en zorg.

De WHO ontwikkelde een checklist voor steden waarmee zij zichzelf kunnen beoordelen en doet op elk domein aanbevelingen. In deze uitvoeringsagenda gebruiken we de leeftijdsvriendelijke, 'age-friendly', indeling van de WHO en de inzichten die in de Nederlandse praktijk zijn opgedaan. ZonMw financierde namelijk 110 lokale netwerken die op basis van deze werkwijze leerden in de praktijk en er een Nederlands model van maakten. In dit model, hierna weergegeven, staan de acht domeinen beschreven. Deze domeinen worden in hoofdstuk 4 uitgewerkt.

'Age Friendly Community' model Nederland

4. De uitvoeringsagenda

Onze ambitie is om in 2030 **een leeftijdsvriendelijke gemeente** te zijn waarin ouderen zich verbonden voelen met hun gemeenschap, het gevoel hebben dat ze van waarde zijn en kunnen bijdragen aan de samenleving, kunnen wonen in een woning in een leefomgeving die bijdraagt aan gezond en gelukkig ouder worden, en ondersteuning krijgen om hun zelfredzaamheid te behouden.

Vanuit de hiervoor beschreven kaders en werkwijze hebben we onze samenwerkingsambitie geformuleerd, en vervolgens wat we per domein willen bereiken. We hebben samen met de in- en externe partners per domein in kaart gebracht wat er allemaal al is om die ambities te verwezenlijken, hoe we kunnen zorgen dat meer mensen gebruik kunnen maken van wat er al is, en waar we het verschil kunnen maken. Hierbij sluiten we steeds aan bij levensfasen en levensgebeurtenissen.

4.1 SAMENWERKINGSAMBITIE

In deze uitvoeringsagenda staat een groot aantal **activiteiten** genoemd die onderdeel zijn van de grote gemeenschappelijke opgave die we als gemeente hebben. Veel activiteiten worden zelfs niet door de gemeente uitgevoerd, maar in samenspel met en tussen de diverse partners. Het **eigenaarschap** ligt bij de verschillende partners en **de rol van de gemeente** kan ook per activiteit verschillen.

Daarom is een **netwerk van betrokken organisaties**, waarin elke partner eigenaar is van bepaalde thema's, van cruciaal belang. Er is veel enthousiasme en betrokkenheid bij onze partners om hiermee aan de slag te gaan. Samen met hen zoeken we naar een passende vorm hiervoor.

Daarom zijn de eerste twee acties in het actieplan alles overstijgend:

- We gaan twee maal per jaar een thematische bijeenkomst met en voor professionals en vrijwilligers faciliteren waar we organisaties en partners als Veilig Thuis, de Brandweer, politie, zingevingsorganisaties, Alzheimer NL, de woningcorporatie etc uitnodigen om hun kennis en expertise te delen met de netwerkpartners. Op deze manier doen we aan deskundigheidsbevordering en aan het verstevigen van het netwerk. Tijdens deze bijeenkomsten moet ook steeds ruimte worden genomen om samen te kijken naar de doelen en ambities in deze uitvoeringsagenda.

- We faciliteren vier maal per jaar themacafés (over onderwerpen als zingeving, gezondheid, omkijken naar elkaar) met en voor inwoners.

4.2 AMBITIES OP DE ACHT DOMEINEN

De acht domeinen waaruit het model bestaat, worden hierna uitgewerkt. Per domein beschrijven we de ambitie, wat er al gebeurt en wat we aanvullend daarop aan activiteiten inzetten.

A. OPENBARE RUIMTE EN GEBOUWEN

AMBITIE

De fysieke inrichting van de stad moet ouderen in staat stellen zich veilig en gemakkelijk te verplaatsen en gebruik te maken van voorzieningen.

Hierbij gaat het om toegankelijk openbaar vervoer, veilige wandelroutes, maar ook over maatregelen tegen hitte. De zogeheten pantoffelzone is hierin van groot belang: de directe leefomgeving waarin essentiële voorzieningen zoals winkels, zorginstellingen, en ontmoetingsplekken op korte afstand goed en veilig bereikbaar zijn.

Deze voorzieningen moeten op hun beurt ook weer goed toegankelijk zijn, zonder grote obstakels. De fysieke inrichting van woonvormen moet toegankelijk zijn en ouderen in staat stellen om zelfstandig en actief te blijven. Ook is het belangrijk dat er plekken in de openbare ruimte zijn die ontmoeting stimuleren.

WAT GEBEURT ER AL IN HILVERSUM?

De Omgevingsvisie 2040 en de Woonzorgvisie richten zich op het creëren van een toegankelijke en gezonde leefomgeving, met specifieke aandacht voor groene ruimtes en veilige woonomstandigheden. In de Omgevingsvisie staat: *'In de openbare ruimte stellen we nieuwe prioriteiten, met oog op veiligheid, ontmoeting en klimaatadaptatie, gericht op een zo gezond mogelijke leefomgeving. Dat doen we bij alle ontwikkelingen, om zo milieunormen te halen en een gezonde omgeving te realiseren die uitnodigt tot bewegen. In de openbare ruimte hebben groen en water de eerste prioriteit. Zo houden we droge voeten, is er voldoende (drink)water in droge tijden en blijven gebieden leefbaar omdat de temperatuur niet te ver oploopt. Dat legt tegelijkertijd de basis voor een stevig ecosysteem. Ontmoetingsplaatsen en een veilige en toegankelijke openbare ruimte zijn de tweede prioriteit.*

Op die manier houden we de wijken levendig en zorgen we ervoor dat mensen elkaar kennen en kinderen veilig kunnen spelen. Meer ruimte voor de voetganger, de fiets en deelvervoer is de derde prioriteit. Ruimte voor de auto is het sluitstuk.'

Aanvullend op de Omgevingsvisie 2040 is het belang van een groene gezonde leefomgeving ook opgenomen in het Programma Groen en in de Visie Openbare Ruimte. Er worden wooninitiatieven uitgevoerd, zoals de pilot voor het splitsen van woningen in wijken met veel oudere bewoners. Dit project in de wijk Kerkelanden heeft niet alleen als doel om meer woonruimte te creëren, zonder de financiële lasten te vergroten en met aandacht voor het ontwikkelen van ontmoetingsmogelijkheden in de wijk. Het doel is om ouderen actief en betrokken te houden in hun eigen buurt.

Tijdens de langer zelfstandig wonen markten, georganiseerd door de gemeente in samenwerking met organisaties zoals Hilverzorg, Stichting Mee, Senver en Versa Welzijn, worden workshops en lezingen aangeboden over onderwerpen zoals woningaanpassingen, Wmo-voorzieningen en thuiszorg. De markten bieden een kans voor ouderen om in gesprek te gaan met diverse aanbieders en meer te leren over de mogelijkheden om hun zelfstandigheid te behouden.

Ook de beschikbaarheid van toiletten in het centrum van Hilversum is voor oudere bezoekers een belangrijk aandachtspunt. Op 15 april 2025 heeft het college hierover een brief gestuurd aan de gemeenteraad, waarin zij aangeven samen met (horeca)ondernemers en andere partners de zichtbaarheid en beschikbaarheid van toiletten te gaan vergroten.

WAT GAAN WE DOEN?

1. Ouder worden meenemen in wijkproposities voor gebiedsagenda's

Vanuit Sociaal Domein werken we aan wijkproposities die als input dienen voor de integrale gebiedsagenda's die de komende periode worden ontwikkeld. Gezond en prettig ouder worden in een leeftijdsvriendelijke stad wordt expliciet meegenomen in deze proposities en de gesprekken daarover in de wijken met partners en inwoners.

Hierbij kijken we bijvoorbeeld naar of de buurt en de winkels/voorzieningen erin voldoende toegankelijk zijn voor rollators of rolstoelen. Zijn stoepen en paden goed begaanbaar, zijn er voldoende bankjes? Is er meer risico op vallen door losliggende stoeptegels of bouwschade? Lopen de blindengeleidestroken langs veilige routes (vooral op plekken waar veel aan de weg/stoep wordt gewerkt)?

2. Aansluiten op het Programma Groen

Hierin wordt gewerkt aan o.a. koele, groene routes van het centrum naar de omliggende natuur en het voorkomen van gezondheidsproblemen door hitte.

3. Aansluiten op het project Maatschappelijke voorzieningen.

Binnen dit project brengen we in kaart welke maatschappelijke voorzieningen er zijn vanuit sociaal domein, denk aan buurthuizen, gezondheidscentra en onderwijsinstellingen. Het doel is om te komen tot een toekomstbestendig kader waarin de ruimtelijke impact is meegenomen. Voorzieningen voor ouderen zijn onderdeel van dit kader, waarbij aandacht besteed wordt aan de spreiding van die voorzieningen door de gemeente heen

B. VERVOER

AMBITIE

Er zijn voldoende mogelijkheden voor veilig en betaalbaar vervoer.

Het verlies van mobiliteit kan een grote impact hebben op het dagelijkse leven van ouderen, en daarom is het essentieel om alternatieve vormen van vervoer en ondersteuning aan te bieden, zodat zij zelfstandig kunnen blijven deelnemen aan sociale activiteiten en toegang hebben tot noodzakelijke voorzieningen. Dit gaat niet alleen over gemotoriseerd vervoer, juist veilige wandel- en fietsroutes horen hierbij.

WAT GEBEURT ER AL?

In Hilversum hebben veilige wandel- en fietsroutes prioriteit en wordt openbaar- en deelvervoer gestimuleerd. Er worden 'doorfietspaden' ontwikkeld. Er rijden buurtmobi's, in De Meent en Zuid-West. Dit voldoet aan een vervoersbehoefte, maar zorgt ook voor onderlinge verbinding tussen de vrijwilligers. Er is Wmo-vervoer, een gehandicaptenparkeerkaart, gehandicaptenparkeerplaatsen en mantelzorgparkeervergunning. De Wensbus rijdt en de vrijwillige thuishulp en Senver bieden vervoer aan d.m.v. vrijwilligers. Hier wordt goed gebruik van gemaakt. 'Gratis met de bus voor 67-plus' is ingevoerd en er wordt gewerkt aan beleid rond het parkeren van scootmobielen in wooncomplexen.

WAT GAAN WE DOEN?

4. Faciliteren en ondersteunen buurtmobi in Hilversum

De buurtmobi is kleinschalig elektrisch vervoer binnen de wijk. Op dit moment rijden de buurtmobi's in de wijken Zuid-West en De Meent. Ook is het initiatief van de Buurtrijder in Noord- West gestart. Vanwege de positieve ervaringen gaan we het maatschappelijk initiatief om de buurt-mobi's uit te breiden in Hilversum ondersteunen.

We zien in de wijken waar de buurtmobi's al rijden een positief effect op de samenhang in de wijk. Veel bewoners verbinden zich als vrijwilliger aan het project en gebruikers kunnen makkelijker van A naar B en daardoor meedoen in hun wijk en stad.

4a. Deze effecten op gemeenschapsvorming en participatie laten we in 2025 door de Hogeschool Utrecht onderzoeken.

5. Communicatie bij verlies rijbewijs (ingrijpende levensgebeurtenis)

We onderzoeken hoe we mensen die na medische keuring hun rijbewijs kwijtraken, kunnen voorbereiden op nieuwe vormen van vervoer. Op die manier voorkomen we dat mensen de deur niet meer uitgaan. Ideeën zijn in dit kader het persoonlijk benaderen van mensen op het moment dat het daadwerkelijk gebeurt, maar bijvoorbeeld ook het aanbieden van 'menukaart' met vervoersmogelijkheden op het moment dat het rijbewijs nog geldig is. We werken hierbij samen met partners, zoals huisartsen, Versa Welzijn, het CBR en het Sociaal Plein.

6. Aansluiten op beleid Wmo, parkeren en mobiliteit

We leggen voor deze ambitie de verbinding met de Mobiliteitsvisie, de Wmo en het parkeerbeleid, bijvoorbeeld over hoe we omgaan met gehandicaptenparkeerplekken en mantelzorgparkeerbeleid. Het aantal aanvragen loopt nu wat op en dit zal toenemen naarmate de bevolking verder vergrijst. De vraag is hoe we efficiënt omgaan met de beschikbare ruimte en vervoersmiddelen die we hebben, nu en in de toekomst.

Lilian (85) 'Ik kom nog steeds tijd tekort'

'Ik woon op mezelf in de Prinsenhof aan de Schoolstraat. Als ik op mijn tenen ga staan, zie ik het huis van mijn vriendin Els in de Leeuwenstraat waar we vroeger samen op de Huygenschool zaten. Er zijn meer van die mensen die ik al heel lang ken hier, zoals van de toneelvereniging.

Op je 85e ben je niet opeens hulpbehoevend, maar ik ben op de hoogte van de voorzieningen van de gemeente. Toen ik hier net kwam wonen stond ik nog fris en vrolijk de bovenkant van de kast te stoffen. Nu ben ik blij als ze langskomen voor de afzuigkap, want zo'n vieze kap is een rotgezicht en ik kan niet meer op een trap staan. Dat zijn van die dingen die er langzamerhand insluipen. Wie weet heb ik hier eerdaags meer behoefte aan. Ik heb zelf ook schoonmaakwerk gedaan voor anderen die hulp nodig hadden, dus ik weet er alles van.

Wij wonen hier in het huis met zestig mensen. Bij een paar wip ik regelmatig even binnen om samen over leuke dingen te praten. Beneden is het niet zo leuk omdat een aantal de sfeer verzieken, terwijl we een prachtige hal hebben om samen te komen. Er zijn mensen die daardoor niet meer naar beneden durven. Dat vind ik kwalijk. Omdat mijn dochter bij de brandweer zit, doe ik hier in huis de brandpreventie. De dames uit de hal hebben daar wel eens commentaar op, maar die wonen gelijkvloers dus die hebben makkelijk praten.

Zelf ga ik er nog graag op uit. Dan loop ik naar het station voor de taxi. Gelukkig ben ik niet arm. Mijn dochter woont ook in Hilversum, die neemt me wel eens mee in de auto. Ik kan eventueel met de bus want die stopt hier voor de deur, al is het met een rollator in de bus niet ideaal. Oh ja, ik kan ook nog met de buurtmobi, al weet ik niet of mijn abonnement nog geldig is. Vroeger maakte ik mooie wandeltochten, maar dat kan ik niet meer. Ik ga wel eens koffiedrinken bij kennissen. En ik ben lid van de vereniging Senver, die organiseren lezingen en uitjes. Nee, ik heb geen stress weg te gaan.

Ik kom eigenlijk nog steeds tijd tekort. Omdat je niet meer zo vlug bent, doe je niet even gauw dit of dat. En op de fiets was ik overal sneller dan met de rollator. Ik zit bij de Historische Kring, voor mijn gevoel al honderd jaar, waar ik nog steeds veel voor schrijf. Op de computer. Dan zit ik op mijn balkon met uitzicht op de Kikker, een buurtje waar altijd iets te beleven is. Ik heb altijd veel boeken meegeschreven. Nu ben ik bezig te beschrijven wie er allemaal in de Laanstraat heeft gewoond. Ik heb de papieren klaar. Omdat het moeilijker wordt om naar het archief te lopen ga ik eerdaags bij de mensen op de Laanstraat aanbellen of ze de beschrijving willen hebben. Ik ben anders bang dat als mij iets overkomt, alles wat ik aan historisch materiaal heb verzameld weg wordt gegooid.

Er waren meer mensen die mij vroegen om iets uit het verleden voor hun uit te zoeken. Toen het archief in Hilversum kwam hebben ze in de kelder een tafel en stoel voor mij neergezet zodat ik daar kon werken. In mijn geval heeft mijn vader onze herkomst voor ons uitgezocht. Wij komen uit een gehucht in Wallonië, dat is toch leuk om te weten! Daardoor heeft het mijn belangstelling gekregen. En als je daar andere mensen blij mee kunt maken, is dat hartstikke leuk.'

C. WONEN

AMBITIE

Voldoende geschikte woningen voor zelfstandig wonende ouderen.

Hoe zorgen we dat er voldoende betaalbare woningen voor ouderen zijn, met mogelijkheden voor zorg en ondersteuning? Liefst in hun eigen wijk en dit alles in een overspannen woningmarkt.

WAT GEBEURT ER AL?

Er worden pilots uitgevoerd voor het splitsen van woningen in wijken met veel oudere bewoners, zoals in de Hilversumse Meent. Dit project helpt niet alleen bij het creëren van meer woonruimte, maar ook bij het bevorderen van ontmoetingen in de wijk. Ook zijn er initiatieven zoals Liv inn, een innovatief woonconcept dat ouderen een omgeving biedt waar ze zelfstandig kunnen wonen, maar ook toegang hebben tot zorg en gemeenschapsvorming. Dit concept voorkomt verhuizingen door het bieden van een woonplek die zich aanpast aan de veranderende zorgbehoeften van ouderen. Er is aandacht voor hospitaverhuur, en is er de intentie om de parkeernorm in wijken waar veel ouderen wonen te onderzoeken. Op 1 mei 2025 is een regionale pilot gestart om de doorstroming te versnellen en passende woningen vrij te spelen voor mensen die deze het hardst nodig hebben. In deze pilot krijgen huurders van grote sociale huurwoningen begeleiding en financiële ondersteuning krijgen als ze willen verhuizen naar een kleinere woning.

WAT GAAN WE DOEN?

7. Aansluiten op de Woonzorgvisie

De Woonzorgvisie geeft meer verdieping op de verbinding tussen wonen, welzijn en zorg voor verschillende aandachts- en leeftijdsgroepen. Vanuit deze uitvoeringsagenda sluiten we aan op de aandachtsgroep ouderen. Ook hier maken we de verbinding met speel-, bewegings- en ontmoetingsplekken (SBO) en we kijken naar de relatie met de Woonvisie (2021-2030).

8. Aandacht voor brandveiligheid

We willen aandacht voor brandveiligheid in het voorliggende veld. Hierbij gaat het vooral om de thuiswonende ouderen. De 80+ huisbezoeken kunnen hieraan bijdragen. We maken ook de verbinding met het project 'Brandveiligheid voor kwetsbare doelgroepen' dat Hilversum samen met het team 'Brandveilig leven' van de brandweer uitvoert. Vanuit dit project wordt o.a. een e-learning ontwikkeld voor mensen die bij de doelgroepen thuis komen en worden Wmo-consulenten getraind.

In de eerder genoemde themabijeenkomsten en-cafés kan het projectteam worden uitgenodigd om hun kennis te delen en concrete handvatten mee te geven aan ketenpartners en inwoners.

9. Stimuleren voorzorgcirkels

Uit de bijeenkomst met de partners kwam het idee om voorzorgcirkels te laten ontstaan. Dit zijn netwerken van ongeveer 10-15 ouderen of adressen in een buurt die elkaar op verschillende manieren ondersteunen. Ze spreken af dat ze voor elkaar klaarstaan en stemmen af hoe ze elkaar kunnen helpen. We vinden dit een kansrijk idee, dat ook goed past in de 'Wij zijn Hilversum, samen met jou' gedachte en bij de visie op 'community care', of zorgzame gemeenschappen die in Hilversum en in de regio sterk aanwezig is en waaraan samen met partners als Hilverzorg wordt gewerkt.

Daarom gaan we het ontstaan hiervan stimuleren. Bijvoorbeeld door in samenwerking met de wijkregisseur bijeenkomsten te organiseren om mensen enthousiast te maken en/of door het helpen bij het delen en ontwikkelen van communicatiemiddelen en het faciliteren van ontmoeting(sruimte).

D. SOCIALE PARTICIPATIE EN ZINGEVING

AMBITIE

In de gemeente zijn voldoende activiteiten waar senioren bij kunnen aansluiten om met anderen in contact te komen en/of zingeving uit kunnen halen.

In elke fase van het ouder worden, van prepensioen tot de laatste levensjaren, is het van belang om mensen te blijven ondersteunen bij het deelnemen aan de samenleving en het vinden van zingeving. Dit betekent aandacht voor levensgebeurtenissen, zoals pensioen of verlies van een partner, waarbij extra ondersteuning nodig is om isolatie te voorkomen.
Dit gaat bijvoorbeeld over zorgzame gemeenschappen en gezamenlijke woonvormen die sociale cohesie en zorgzaamheid onder ouderen stimuleren. Maar het gaat ook over kunst en cultuur, educatie, over het geven van betekenis aan de samenleving en aan zichzelf.

WAT GEBEURT ER AL?

In Hilversum worden initiatieven die de lokale voorzieningen en sociale netwerken versterken gestimuleerd. De Visie Sociaal Domein legt hierbij nadruk op het creëren en behouden van ontmoetingsplekken zoals buurthuizen om eenzaamheid te verminderen en de mentale gezondheid te bevorderen. Ook zijn buurtteams actief, zij werken in de buurt vanuit het concept 'positieve gezondheid' voor specifieke doelgroepen.

Het cultuurbeleid 'Een podium voor alle Hilversummers' is gericht op een breed en divers palet aan cultureel aanbod, op professioneel- en amateurgebied. Er moeten zo weinig mogelijk belemmeringen zijn om hieraan deel te nemen. De aanpak 'Welzijn op Recept' biedt ouderen die kampen met eenzaamheid of rouw, ondersteuning door hen te koppelen aan welzijnsactiviteiten die aansluiten bij hun interesses en behoeften.

Specifieke initiatieven zoals het Alzheimercafé bieden steun aan mensen met dementie en hun mantelzorgers. Met het project zinvolle daginvulling wordt kwetsbare Hilversummers een kans geboden om via laagdrempelige activiteiten, zoals samen koken of tuinieren, actief deel te nemen aan de gemeenschap en een zinvolle daginvulling te hebben. Deze activiteiten worden georganiseerd in de wijk of buurt door gemotiveerde inwoners. Hierbij wordt samengewerkt met de centra voor levensvragen. Zij zijn beschikbaar voor inwoners en voor organisaties, bv voor een moreel beraad.

WAT GAAN WE DOEN?

10. Beter zichtbaar maken van alles wat er al gebeurt

Er is veel informeel aanbod en informele netwerken in wijken en buurten, zoals bijvoorbeeld buurtverenigingen, tuinklussers, moestuinen, kunst en cultuur. Er is veel aanbod, maar dit zou veel meer benut kunnen worden en door meer diversere groepen ouderen. We sluiten aan op de sociale kaart die in ontwikkeling is en i.s.m. de partners in de wijk onderzoeken hoe we dit aanbod beter onder de aandacht van ouderen kunnen brengen.

11. Communicatie bij verhuizing (ingrijpende levensgebeurtenis)

We gaan elke oudere die zich in Hilversum komt wonen persoonlijk attenderen op de activiteiten die er zijn. We zoeken hiermee de samenwerking met intermediairs, zoals makelaars, woningcorporaties en andere relevante partners.

12. Communicatie bij verlies partner
Het verlies van een partner is een zeer ingrijpende levensgebeurtenis, op emotioneel, sociaal, praktisch en financieel gebied. We willen inwoners die dat nodig hebben passende ondersteuning bieden, bijv. bij het regelen van hun financiën of rouwverwerking. Via begrafenisondernemers willen we mensen in deze moeilijke situatie bereiken. Uitgangspunt: We zien je. Je hoeft niks met ons, maar als je er behoefte aan hebt dan zijn we er.

13. Beter benutten 80+ huisbezoeken
Met Versa bekijken hoe we het potentieel van de signalerende 80-plus huisbezoeken beter kunnen inzetten om proactief de behoeften van ouderen in kaart te brengen en hen naar passende activiteiten te verwijzen. We zoeken hierbij de samenwerking met huisartsen die ook huisbezoeken brengen aan ouderen.

14. Stimuleren bewonersinitiatieven voor ouderen
We stellen aanvullend op de wijkbudgetten van de wijkregisseurs budget beschikbaar voor bewonersinitiatieven die gericht zijn op participatie van ouderen. Deze initiatieven kunnen, indien dat passend is, ook voor andere inwoners worden opengesteld.

15. Bring a Friend-methodiek stimuleren
Organisaties worden aangemoedigd om activiteiten te organiseren waarbij deelnemers anderen gratis mee kunnen nemen. Hiermee willen we de drempel voor nieuwe ouderen verlagen om deel te nemen en hun sociale netwerk te vergroten. Hier stellen we budget voor beschikbaar. Denk bijvoorbeeld aan kunst- en cultuuractiviteiten en eetinitiatieven.

16. Zingevingsactiviteiten faciliteren.
Zowel in het welzijnswerk als bij de zingevingscentra en niet in de laatste plaats in het kunst- en cultuurveld vinden veel activiteiten plaats die bijdragen aan de zingeving van mensen. We willen de activiteiten en de verbinding ertussen helpen faciliteren. Ook het doen van vrijwilligerswerk draagt bij aan zingeving. Daarom maken we een stevige verbinding met het vrijwilligersplatform dat nu ontwikkeld wordt.

17. Lief en leed straten
Lief en leed straten is een bestaand concept, ontwikkeld in Rotterdam. Elke lief en leed straat heeft een potje waaruit kleine attenties kunnen worden betaald, zoals een bloemetje voor een zieke buur of een kraamcadeautje. Dit draagt eraan bij dat bewoners elkaar leren kennen en naar elkaar omzien. Het draagt bij aan het versterken van de sociale cohesie in de wijken en buurten. Ook dit past bij de visie op de zorgzame gemeenschappen die we als gemeente met onze partners hebben. We gaan ondersteunen bij het opzetten van deze straten. Hiervoor is opstartbudget nodig en vervolgens een kleine bijdrage (150 euro) per straat. We kijken samen met Stichting Opzoomer Mee (de bedenkers van dit concept) hoe we dit in Hilversum zo efficiënt mogelijk kunnen doen. We maken hiervoor de verbinding met de lancering van 'Wij zijn Hilversum samen met jou'.

Harmke (83) 'Ik mag graag iets ondernemen'

'Ik kom oorspronkelijk uit Deventer maar ben zo'n zestig jaar geleden door het werk van mijn man naar Hilversum verhuisd. Mijn man is twaalf jaar geleden overleden, ik woon nu in mijn eigen appartementje op de Lopes Diaslaan en krijg huishoudelijke hulp.

Omdat ik diabeet ben, komen ze iedere dag spuiten. Dat vind ik wel gezellig. Soms hebben ze nog even tijd en drinken een kopje koffie met me mee. Ik ben hier heel blij mee. Het kan me niet schelen als ze wat later komen, ik heb alle tijd. Hier maak ik me niet druk om. Ik kreeg een taxipas van de gemeente, die gebruik ik graag. Ik ken al heel veel chauffeurs, we hebben altijd leuk contact. Soms haalt mijn dochter me op met de auto als er iets te doen is, dat is hartstikke leuk.

Als ik naar het dorp ga, wat ik graag doe, neem ik mijn rollator mee. Omdat ik een herseninfarct heb gehad, heb ik een lamme voet waardoor ik niet gemakkelijk loop. Ik moet een beetje oppassen, maar ik red me er wel aardig mee. Dan kom je er tenminste nog een keer uit. Ze kennen me wel in het dorp want ik heb mijn vaste rondje met winkeltjes waar ik heenga. Ze vragen zelfs of ik binnenkom voor een kopje koffie. Ik begreep dat ik een scootmobiel kon krijgen maar mijn kinderen raden mij dat af. Ik was vroeger op de fiets al een gevaar op de weg namelijk.

Ze zijn bang dat ik dan zó omver lig. Dagbesteding? Daar heb ik helemaal geen zin in. Ik heb nog veel vriendinnen en kennissen die op bezoek komen en ik ben graag een beetje op mezelf. Ik ga wel eens naar beneden, hier in het complex, voor een praatje. En we hebben twee keer in de week samen eten. Daar ga ik wel heen, dat is altijd gezellig. Verder heb ik iemand die eten voor me maakt, dus ik heb het wel goed voor mekaar.

Door mijn been ben ik een paar keer gevallen. Toen heb ik mijn alarmknop gebruikt omdat ik niet zelf overeind kon komen. Maar dan zit je zo een uur op de grond voordat ze komen, dat vind ik wel een ramp hoor! De broeder die uiteindelijk kwam, kwam uit Naarden en vertelde dat ze onderbezet waren. Daarom duurde het zo lang. Maar ik zou zo ondertussen bijna begraven kunnen zijn … Dat moet je dan maar slikken. Je wordt ouder, het is niet anders. Verder voel ik me behoorlijk goed en kan alles goed onthouden. Mijn kleinzoon is mijn mantelzorger. Met hem ga ik binnenkort een dagje naar mijn zoon die in de polder woont. Ik zie mijn zoon wat minder omdat hij een eigen bedrijf heeft. Daarom bezoeken we hem sowieso elk jaar. Dan gaan we onderweg samen wat eten en dat is hartstikke leuk. Mijn kleinzoon, en mijn dochter trouwens ook, zorgt heel goed voor mij. Ik hoef maar te kikken en ze komen. Maar wat ik zelf kan, doe ik zelf, zolang het nog kan.

Dat is mooi meegenomen. Ik mag graag iets ondernemen, dat heb ik altijd gedaan. Thuis vermaak ik me ook best goed, al ben ik blind aan een oog. Zomaar ineens, dat was heel naar hoor! Ik heb een leesbril en ben onder behandeling in het ziekenhuis. Hele boeken lezen is een beetje moeilijk en dat wil ik niet forceren, want ik ben blij dat ik nog kan zien. Wel kan ik nog goed televisie kijken. Tja, je krijgt allemaal dingen waar je niet op gerekend hebt. Ik heb dan ook al een hele leeftijd, al zeg ik het zelf.'

E. RESPECT EN INCLUSIE

AMBITIE

Er is genoeg aanbod voor ouderen in de verschillende levensfasen en met verschillende (culturele) achtergronden bij de publiek/private instellingen.

Er is aandacht voor ouderenmishandeling. In de media wordt zonder stigma over ouderen en ouder worden gesproken.

WAT GEBEURT ER AL IN HILVERSUM?

Er is aandacht voor het kapitaal van deze groep als het gaat om kennis en kunde. De woorden 'grijs kapitaal' worden hierin bewust vermeden. De gemeente Hilversum is een dementievriendelijke organisatie. Zo zijn medewerkers getraind in het omgaan met inwoners met dementie.

WAT GAAN WE DOEN?

18. Verbeteren signaleren oudermishandeling en financieel misbruik

Lang niet alle ouderen melden zelf en ook professionals missen signalen. Veilig Thuis kan hier voorlichtingen en trainingen over geven. Liefst aansluitend op wat er al georganiseerd wordt en voor een specifieke doelgroep. Hierbij ook aandacht voor financieel misbruik. We willen dit laten aansluiten bij themabijeenkomsten voor het netwerk met partners.

19. Verbinden en versterken van wat er rond digitale veiligheid gebeurt

Er is vanuit verschillende perspectieven aandacht voor digitale vaardigheden en digitale veiligheid. In de bibliotheek, bij de seniorenvereniging en bij zorg-organisaties. We willen deze initiatieven versterken door ze meer met elkaar en met landelijke campagnes te verbinden. Het Centrum Criminaliteits-preventie en Veiligheid heeft informatie en voorlichtingsmateriaal beschikbaar voor senioren. Dit thema is bij uitstek geschikt voor een themacafé waarbij de verschillende organisaties aanwezig zijn.

20. In houding en gedrag

Blijvend aandacht houden voor het vermijden van stigmatisering van ouderen met woorden als 'grijs kapitaal' en ook het problematiseren van ouder worden vermijden.

21 Ambassadeurschap

We vragen aandacht van alle beleidsdomeinen voor inclusief, cultuurspecifiek en cultuursensitief werken. We willen meer inhoud en betekenis geven aan het zijn van een 'dementie-vriendelijke gemeente'.

Leila (51): 'Er is een enorme taalbarrière'

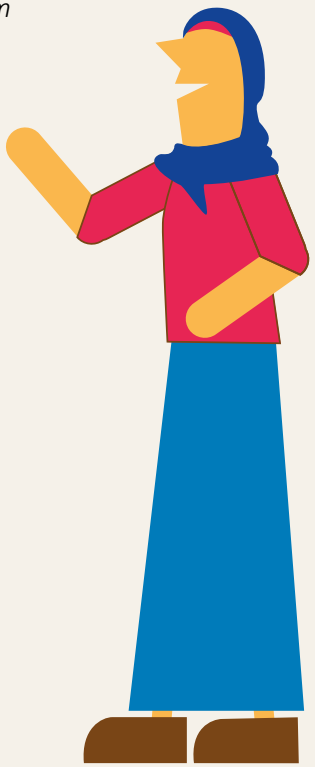
'Ik ben Sociaal Verbinder in wijkcentrum St. Joseph in Hilversum-Oost en heb daardoor een goed beeld van 75-plussers met een migratieachtergrond. In Hilversum zijn er naast inwoners met een Marokkaanse, Turkse en Surinaamse achtergrond de laatste tijd ook veel Syriërs, Irakezen, Indiërs en Jemenieten. Er is een enorme taalbarrière. Er zijn er maar enkele 75-plussers met een migratieachtergrond die Nederlands spreken.

Mannen kunnen zich wel redden. Vrouwen minder, omdat ze altijd afhankelijk waren van hun naasten. Voor ondersteuning wordt niet snel een beroep gedaan op de gemeente. Dit is een cultuurkwestie. Als deze 75-plussers toch gebruik maken van ondersteuning vanuit de gemeente, gaat het voornamelijk om praktische zaken zoals huishoudelijke hulp, een traplift of een rollator. Het proces van aanvragen gaat bij deze groep echter anders. Het is meestal de huisarts die doorverwijst, omdat ze die vertrouwen en in hun cultuur een autoriteit is. Zij weten die goed te vinden en adviezen worden blindelings gevolgd. De huisarts heeft zodoende een sleutelpositie in de zorg voor deze ouderen.

De 75-plusser met een migratieachtergrond woont grotendeels op zichzelf. Als dat niet meer kan, kiezen ze er eerder voor om bij hun kinderen in te trekken dan naar een verzorgingshuis te gaan. Dat komt, naast de taalbarrière en onbekendheid met mogelijke voorzieningen, vooral door principiële redenen. Ook van vrijwilligers maken zij liever geen gebruik als dat niet hoeft. Hoewel deze ouderen beseffen dat ze niet altijd op hun naasten kunnen rekenen, zoeken ze toch liever steun bij hen. Om het werk van mantelzorgers te verlichten, staan ze wel meer open voor een vrijwilliger als die dezelfde taal spreekt en hun cultuur begrijpt.

Ik weet dat de gemeente door het aanbieden van zinvolle dagbesteding de drempel wil verlagen en inwoners indicatieloos wil bedienen. Ik ben benieuwd of we hierdoor de menging van culturen gaan zien. Voor Turkssprekenden hebben we twee keer per week activiteiten in 'Het Huis van Fatima'. Verder is de moskee voor alle moslims een belangrijke ontmoetingsplek en sociale uitlaatklep. Daar zijn allerlei leeftijdsgebonden activiteiten. Mannen bidden er vijf keer per dag, maar vrouwen komen er ook steeds meer. Om prettig ouder te worden, hebben deze ouderen en hun mantelzorgers beter toegankelijke informatie nodig in hun eigen taal over waar je terecht kunt als het zelfstandig niet meer lukt. En veel mantelzorgers hebben behoefte aan praktische hulp bij regelzaken. Maar er is ook informatie en voorlichting nodig over ouder worden, mantelzorg, ziektebeelden als dementie, medicijngebruik en overige voorzieningen. Afgestemd op de doelgroep.

Wat de ouderen goed kunnen gebruiken is cultuurspecifieke dagopvang en respijtzorg, maar ook emotionele steun, bijvoorbeeld door lotgenotencontact die dezelfde taal spreken. Vrijwilligers zullen geschoold moeten worden om die hulp te bieden. Zij kunnen de zorgbehoefte in beeld krijgen door huisbezoeken te doen waarbij ze de taal van de oudere spreken. Een buurtsportcoach zou meer cultuursensitief kunnen gaan werken. Pas dan is er een kans dat ouderen met een migratieachtergrond meedoen aan ondersteuning in de vorm van dagbesteding.'

F. ACTIEF BURGERSCHAP

AMBITIE

Ouderen spelen een essentiële rol, als drijvende kracht achter veel vrijwilligerswerk en als onmisbare mantelzorgers. Hun inzet draagt bij aan de gemeenschap en onderstreept hun blijvende maatschappelijke waarde. Zij voelen zich gewaardeerd en dat draagt ook weer bij aan zingeving. 'Ik ben omdat jij mij ziet'.

Bijdragen aan de samenleving door middel van werk, mantelzorg of vrijwilligerswerk helpt ouderen om een gevoel van doelgerichtheid en betrokkenheid te behouden, wat belangrijk is voor hun mentale welbevinden. De overgang van werkend leven naar pensioen moet soepel worden ondersteund, zodat ouderen actief en betrokken kunnen blijven in de samenleving, bijvoorbeeld door nieuwe kansen te creëren voor vrijwilligerswerk of andere vormen van participatie om zinvol bezig te blijven. Hierbij is aandacht voor flexibiliteit. Mensen gaan op verschillende leeftijden (volledig) met pensioen.

WAT GEBEURT ER AL IN HILVERSUM?

Vanuit de Uitvoeringsagenda's *Vrijwillige Inzet* en *Mantelzorg* wordt aandacht gegeven aan het vergroten van het vrijwilligerspotentieel en het ontlasten van mantelzorgers. De seniorenvereniging Senver biedt ouderen een laagdrempelige manier om betrokken te blijven bij de gemeenschap en hun sociale netwerk uit te bouwen door middel van vrijwilligerswerk of deelname aan activiteiten. Present Hilversum, het Meldpunt Vrijwillige Thuishulp en de Zonnebloem zijn ook mooie voorbeelden van organisaties die (oudere) vrijwilligers inzetten in hun activiteiten- en ondersteuningsaanbod.

WAT GAAN WE DOEN?

22. Werven (aankomende) ouderen als vrijwilliger

We sluiten aan bij de Uitvoeringsagenda Vrijwillige Inzet waarbij we specifiek aandacht hebben voor de aankomende ouderen en het beter matchen van vraag en aanbod van vrijwilligers. We maken een stevige verbinding met het vrijwilligersplatform dat ontwikkeld wordt.

23. Communicatie bij pensioen (ingrijpende levensgebeurtenis)

We gaan mensen persoonlijk benaderen rond de pensionering, in samenwerking met de werkgevers en de Sociale Verzekeringsbank (SVB). In deze benadering moet aandacht zijn voor alles wat er is in Hilversum en waar deze groep met veel waarde aan kan bijdragen

24. Wij zijn Hilversum samen met jou

We gaan aansluiten bij 'Wij zijn Hilversum samen met jou' waarin de 'dragers' uit de gemeenschappen een belangrijke rol spelen. Voor de oudere leeftijdsgroepen zijn mooie voorbeelden in het land van hoe zij hun kennis en kunde kunnen blijven inzetten, zelfs als hun gezondheid echt al minder goed is.

André (79) 'Het brengt me de nodige afleiding'

'Ik woon vanaf 1990 in Hilversum, inmiddels op de Bosdrift vlakbij de Diependaalselaan. Het is een mooie wijk, dat kon slechter hoor. Laats heb ik puzzels gebracht naar het wijkcentrum, verder kom ik daar nooit. Wel ga ik naar andere wijkcentra waar ze aan activiteiten doen.

In Kerkelanden waar een vriend van mij woont, kregen ze briefjes in de bus over dagbesteding. Hij attendeerde mij erop en vroeg of ik zin had om mee te gaan. Ik ben gaan kijken bij de voetbalvereniging Olympia of dat wat voor me was. Ik doe er nu allerlei activiteiten op de woensdagmiddag, al hou ik die middag er niet speciaal voor vrij. Koersbal, tafeltennis, sjoelen, jeu de boules of darten.

Met mooi weer gaat iedereen naar buiten en dan zijn de spellen buiten bezet voor je het weet. Ik kan ook meedoen met loopvoetbal, maar dat vind ik moeilijk want je hebt de neiging om hard te gaan lopen en dat lukt niet meer. En als het warm is, doe ik dat ook niet. De middagen lopen altijd uit omdat het zo gezellig is. Ik ga er op de fiets heen en als het slecht weer is pak ik de auto. Ik ga ook wel eens naar wijkcentrum Lopes Dias om te bridgen. Een van de deelnemers is al 105 jaar! Het brengt me de nodige afleiding. Het is de combinatie van dat je leuk aan het bridgen bent, maar ook de sociale contacten die je daar wekelijks hebt.

Omdat ik een hartoperatie heb gehad, krijg ik een dag in de week hulp in de huishouding. Dat vind ik wel prettig. Verder heb ik nog niks nodig van de gemeente. Behalve mijn rijbewijs die onlangs verlengd is. Ook krijg ik wel eens een uitnodiging van de gemeente voor de veteranendag. Als militair ben ik in Nieuws-Guinea geweest namelijk.

Bij Versa Welzijn doe ik vrijwilligerswerk. Ik help er met computers en telefoons. Electronica is mijn hobby. Vroeger heb ik mensen rondgereden voor Amaris, maar daar ben ik mee gestopt.

Als je ouder wordt moet je het allemaal zelf doen, met wat handreikingen van buitenaf. Dat lukt de een beter dan de ander. Ik zorg dat ik mijn hersenen actief houd. Ik zie steeds meer mensen waarbij stoornissen of mankementen optreden. Een vriend van mij uit Noord vroeg een scootmobiel aan bij de gemeente en kan nu gelukkig weer helemaal zelf met zijn hondjes naar de hei, hij gaat wel drie keer op een dag. Het is mooi dat dat kan.

Om prettig ouder te worden wil ik graag gezond blijven. Ik wil mezelf heel graag blijven redden. Als ik dat niet meer kan, wil ik eigenlijk niet meer verder.'

G. COMMUNICATIE EN INFORMATIE

AMBITIE

Ouderen worden voldoende geïnformeerd en deze informatie sluit aan bij hun behoeften en mogelijkheden.

Is er bijvoorbeeld naast digitaal contact nog voldoende mogelijkheid tot persoonlijk contact bij vragen? Investeren in de digitale vaardigheden van ouderen is essentieel. Het stelt hen in staat gebruik te maken van moderne technologieën voor sociale verbinding, toegang tot gezondheidszorg en andere digitale diensten. Dit bevordert hun zelfstandigheid en betrokkenheid bij de digitale samenleving.

Ook laaggeletterdheid kan een barrière vormen. Laaggeletterdheid hangt samen met een slechtere gezondheid (Pharos, expertisecentrum voor gezondheidsverschillen). Daarom is het eveneens belangrijk om te investeren in het verbeteren van taalvaardigheid.

Er zijn grote verschillen tussen ouderen op dit terrein. Veel ouderen kunnen zich ook digitaal prima redden. Maar voor een deel van de ouderen geldt dit niet. Ouderen met een migratieachtergrond zijn bijvoorbeeld vaak extra kwetsbaar op dit gebied, doordat zij minder toegang hebben tot digitale middelen en ondersteuning. Indien nodig bieden we kwetsbare groepen extra ondersteuning bij digitale handelingen.

WAT GEBEURT ER AL IN HILVERSUM?

In Hilversum bieden Senver en Seniorenweb ondersteuning bij activiteiten waar digitale vaardigheden voor nodig zijn, zoals het invullen van formulieren en het maken van filmpjes met hun telefoon. Ook is er het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) in de bibliotheek waar inwoners terecht kunnen voor ondersteuning bij digitale overheidsdiensten. Dit is vooral belangrijk voor oude ouderen (85+ jaar), die vaak minder digitaal vaardig zijn en voor wie persoonlijk contact in communicatie cruciaal blijft. De gemeente werkt eraan om ervoor te zorgen dat digitale dienstverlening ouderen niet uitsluit, door aandacht te hebben voor hun behoefte aan persoonlijk contact.

Er is begin 2024 een regionaal Actieplan Basisvaardigheden opgeleverd, waarbij in samenwerking met de bibliotheek en Stichting Lezen en Schrijven o.a wordt gewerkt aan het verbeteren van de taalvaardigheid en andere basisvaardigheden.

WAT GAAN WE DOEN?

25. Communicatie bij ingrijpende levensgebeurtenissen (algemeen)

Bij levensgebeurtenissen (life-events) waarvan de gemeente op de hoogte is of zou kunnen zijn, zoals overlijden partner of verlies rijbewijs, zoeken we actief via intermediairs contact met de betrokkene met als kernboodschap: 'we willen ons zeker niet met u bemoeien, maar weet wel dat we u zien en dat er voorzieningen zijn waar u steun kunt krijgen'. En dan uiteraard deze voorzieningen noemen. Natuurlijk gaan we daarbij te werk binnen de kaders Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

NB: dit zijn vaak maatschappelijke initiatieven, niet perse gemeentelijke activiteiten. We kijken samen met de intermediairs welke communicatie-middelen hier passend voor zijn, bijvoorbeeld een gepersonaliseerde flyer voor de uitvaartbranche.

26. Digitale vaardigheden vergroten
In samenwerking met 'Beeld en Geluid' bekijken op welke manier we dit aantrekkelijk kunnen aanbieden.

27. Gebruiksvriendelijke en toegankelijke technologie
Bijdragen aan het gebruiksvriendelijk en toegankelijk maken van digitale diensten voor ouderen en hen ondersteunen bij het gebruik van technologie. Verbinden aan de bestaande initiatieven waarbij vrijwilligers ouderen helpen bij het gebruik van diensten.

28. Laagdrempelige informatiepunten
Onderzoeken of er laagdrempelige informatiepunten zijn of moeten komen in de wijken waar (ook) ouderen terecht kunnen met hun vragen. Indien mogelijk sluiten we aan bij de Weg & Wijzer spreekuren.

29. Voorkomen gezondheidsproblemen door laaggeletterdheid
Onderzoeken op welke wijze zorgprofessionals als apotheken bij kunnen dragen aan het voorkomen van gezondheidsproblemen door laaggeletterdheid, bijvoorbeeld omdat mensen de bijsluiter niet goed kunnen lezen.

H. WELZIJN EN ZORG

AMBITIE

Gezond oud worden en gezond oud zijn.

Dit betekent dat we voor de aankomende en de jonge ouderen inzetten op preventie: Het bevorderen van een gezonde en actieve levensstijl om de vitaliteit en gezondheid van ouderen te waarborgen. Dit moet al in vroegere levensfasen beginnen, met specifieke aandacht voor overgangsfasen waarin gezondheidsrisico's toenemen. Als mensen eenmaal ouder zijn, blijven we inzetten op preventie. Dan is het enerzijds van belang om dat wat mensen zelf (nog) kunnen te behouden, stimuleren en waar mogelijk hernieuwd aanleren en anderzijds hen te voorzien van de juiste middelen, informatie, en ondersteuning om hun eigen gezondheid te beheren.

Al deze vormen van preventie dragen bij aan een langer vitaal leven. Voor de oudere leeftijdsgroepen gaat het hier om zo lang mogelijk thuis kunnen wonen. Soms uit vrije keuze, vaak ook omdat het niet anders kan. We zien steeds vaker intensieve zorg thuis, in een keten van zorgverleners. Ook palliatieve zorg wordt steeds belangrijker. Thuis of in bijvoorbeeld een hospice. In al deze fasen van zorg is de verbinding met welzijn en welbevinden cruciaal, net als de regie over het eigen leven.

WAT GEBEURT ER AL IN HILVERSUM?

In Hilversum worden verschillende programma's en voorzieningen aangeboden, zoals de leefstijlloketten en de activiteiten van buurtsportcoaches, die ouderen ondersteunen in valpreventie en het stimuleren van beweging. Het 'Doortrappen'-programma moedigt ouderen aan om veilig te blijven fietsen, dit draagt bij aan zowel de fysieke gezondheid als aan het behoud van sociale contacten.

Sportieve initiatieven zoals het 'Derde Helft'-programma en 'Allstars Voetbal' richten zich op het actief en sociaal betrokken houden van ouderen door middel van sport en recreatie.

Het project 'Vroegsignalering en Preventie' in de wijk brengt samenwerking tussen het sociaal domein en de wijkzorg, met als doel de ondersteuning in de wijk te verbeteren en de kwaliteit van leven van ouderen te verhogen.
De valpreventie-activiteiten zijn populair en trekken veel deelnemers. Ook de leefstijlloketten worden goed bezocht.

De Beleidsagenda *Gezondheid* stimuleert 'Gezondheid in en voor al het beleid'. Hierin worden de verbindingen gelegd tussen wat mensen zelf kunnen doen, maar vooral ook hoe de leefomgeving bij kan dragen aan gezondheid.

WAT GAAN WE DOEN?

30. Aanbod onder de aandacht (link met sociale kaart)

Voor het doorverwijzen is het belangrijk dat professionals op de hoogte zijn van al het aanbod (formeel en informeel). Hiervoor is het van belang om goed aan te sluiten op de ontwikkeling van de sociale kaart. We gaan voor de inwoners op verschillende manieren de bekendheid van initiatieven onder de aandacht brengen, o.a. via wijkkranten en gemeentelijke informatiekanalen. We willen een netwerk opzetten met alle betrokken partijen die met ouderen werken om de verbinding tussen bestaande initiatieven en activiteiten te faciliteren.

31. Zorgvrijwilligers
Een zorgvrijwilliger is iemand die niet tot de 'mantel' van de zorgvrager hoort, en ook niet tot het formele zorgnetwerk. Een zorgvrijwilliger biedt waar nodig een steuntje in de rug. Dit heeft veel overeenkomsten met het 'Maatjesproject' van de VVT, waarbij er een aanvulling is met specifieke kennis van een bepaald ziektebeeld. We willen dit verder verkennen.

32. Terugdringen tekort zorgprofessionals
Ook vanuit deze uitvoeringsagenda bijdragen aan het terugdringen van het tekort aan zorgprofessionals: Zo willen we kijken op welke manier we de inzichten uit het 'zorgstart' project kunnen gebruiken om het tekort aan zorgprofessionals te helpen oplossen. Kunnen we bijvoorbeeld als gemeente sturen op de opdrachten die we onze partners geven hierin? Bijvoorbeeld door aan te geven dat we naar competenties kijken? En door te sturen op social return?

33. Verbinden/versterken ondersteuningsaanbod om cognitief fit te blijven
Bij de leefstijlloketten is hier al aandacht voor. Mensen worden verwezen naar het leefstijlloket vanuit een fysieke vraag. Omdat het leefstijlloket werkt vanuit de positieve gezondheid wordt naar al die verschillende dimensies gekeken. Voor de wat oudere doelgroepen zijn cognitieve fitnessactiviteiten, een wetenschappelijk onderbouwde methode om het brein gezond te houden. Mensen bewegen en tijdens die bewegingsactiviteit worden ook activiteiten ingezet die de cognitieve fitheid stimuleren, zoals geheugentraining.
Ook zijn er beweeggroepen voor mensen met beginnende dementie. De buurtsportcoaches hebben goed zicht op het aanbod in hun wijken. We willen samen met hen kijken op welke wijze dit in de gemeente kan worden versterkt en verbonden. Ook willen we inzetten op maatschappelijke activiteiten, zoals het voorlezen door ouderen op scholen of kinderdagverblijven, om cognitief fit te blijven.

34. Continueren van sport- en beweegprogramma's en valpreventie
Hierbij willen we inzetten op het bereiken van de groepen die nu nog gemist worden en op het duurzaam blijven bewegen.

35 'Krachtig ouder worden' bijeenkomst.
In de IZA-coalitie Waardig Ouder Worden is aandacht voor de intensieve zorg thuis en de keten daaromheen. Wij willen dit in Hilversum lokaal ook extra aandacht geven door dit te faciliteren, waarbij we met vele partners en inwoners onder begeleiding met elkaar in gesprek gaan over de keuzes die gemaakt kunnen (en moeten) worden. De landelijke seniorencoalitie kan hierbij ondersteunen met een kleine bijdrage, een toolkit en gespreksleiders.

Nel (76) 'Voor zover het kan blijven we bewegen!'

'Ik ben in Hilversum geboren en woon sinds ons trouwen in de Prinsenstraat. Ik woon samen met mijn man twee onder een kap. We houden ons wel bezig met de mogelijke voorzieningen die de gemeente biedt als je ouder wordt, maar we maken hier nog geen gebruik van. Pas als ik ermee te maken heb, ga ik me erin verdiepen. We zijn lid van Vivium en onze buurvrouw, die voor Versa Welzijn werkt, vertelt ons regelmatig over de mogelijkheden voor ouderen in de buurt.

Ik zit in het verenigingsleven als vrijwilliger bij een jeugdmuziekvereniging waar ik lid van ben sinds mijn dertiende. Ik zat in het bestuur, was veertien jaar jeugdvoorzitter en nu probeer ik in de stichting geld te genereren voor de jeugd. Voor andere ouderen doe ik de strijk of lap ik de ramen. Voor Versa Welzijn breng ik samen met mijn buurvrouw Roelien de krantjes rond in de wijk. Dan krijg ik een appje dat ze klaar liggen. Als de nood aan de man is doen we zelfs twee wijken. Voor zover het kan blijven we bewegen!

Ik ben wat betreft contacten gezegend want ik ken allemaal mensen uit de straat. Als we elkaar tegenkomen is het altijd even bijpraten. Laatst kwam ik bij het boodschappen doen in het centrum nog een oud clubgenoot tegen.

Enige tijd geleden zocht ik contact met de gemeente om te vragen naar de mogelijkheden van de beplanting van boomcirkels en de parkeerbakken die leeg waren. Er kwam iemand langs met een boek vol mogelijkheden. Ik heb de straatcommissie bij elkaar geroepen en we zijn met elkaar om de tafel gaan zitten. Je kunt het wel allemaal willen, maar je hebt wel helpende handjes nodig van je buurtgenoten om het groen in stand te houden. We hebben planten gekregen en hebben ze met z'n allen geplant.

Als je de juiste weg weet, is de gemeente goed bereikbaar. Als ik niet weet waar ik moet zijn bel ik de wijkregisseur. Als er een boom dood is aan het begin van de straat bijvoorbeeld. Dan krijg ik netjes een mail dat het in behandeling is en binnen bepaalde tijd wordt het opgelost. Als dat zo gaat, is het prima. Er is wel iets waar ik me zorgen over maak in de buurt. Omdat ik in een vereniging zit, hebben we wel eens een bestuursvergadering 's avonds. Dan wil ik niet later dan tien uur weg want ik vind het naar om na die tijd over straat te gaan.

Als ik dan een groep jongelui zie, voel ik me niet veilig. Als ik daar alleen fiets, kun je zomaar van je fiets afgetrokken worden. En dat is al jaren het geval. Voorheen had ik nichtjes wonen in Blaricum die bij ons kwamen logeren als er een festival was op de Groest. Ze moesten dan om één uur 's nachts binnen zijn. Dan belden ze me om twaalf uur al op, of ik ze wilde komen halen omdat er een dreigende sfeer hing. Ik vind dat wel zorgelijk.'

5. Uitvoering, monitoring en financiën

De uitvoeringsagenda is vormgegeven op basis van de acht domeinen van de 'Age Friendly City'. In elk van deze domeinen zijn acties bedacht om ouderen te ondersteunen in een sociaal actieve, gezonde en betrokken leefomgeving.

UITVOERING

Deze uitvoeringsagenda in nauwe samenwerking met diverse in- en externe partners tot stand gekomen. Samen met dit netwerk zullen we de uitvoering van deze agenda vormen. Waar mogelijk wordt ook ingespeeld op bestaande programma's en welzijns- en preventie-initiatieven. De rol van de gemeente is, afhankelijk van de activiteiten, coördinerend, faciliterend en/of aanjagend. Vanwege de inhoudelijke raakvlakken pakken we de uitvoering in samenhang op met de Uitvoeringsagenda's *Vrijwillige Inzet*, *Eenzaamheid* en *Mantelzorg*.

MONITORING EN FINANCIËN

Er is van 2025 tot en met 2030 jaarlijks 125.000 euro beschikbaar. Veel activiteiten vinden op andere domeinen plaats en worden vanuit andere bronnen gefinancierd. Ook maken we waar mogelijk de verbinding met lopende activiteiten en initiatieven (bv door SPUK-IZA budget in te zetten om de buurtmobi's uit te breiden).

Monitoring doen we door middel van het Doelen Inspanningen Netwerk Sociaal Domein. Ook willen we tussentijds monitoren, waarbij zowel de stem van de inwoners, de ervaringen in het netwerk en de effecten van de inspanningen worden meegenomen.

Dit doen we door middel van prestatie indicatoren en maatschappelijk effectindicatoren:

- Maatschappelijk effect indicatoren: De Ouderenmonitor 2024 van de GGD is een belangrijke bron. De resultaten zijn in juni 2025 op regionaal en gemeentelijk niveau gedeeld, in september 2025 zijn de resultaten ook waar mogelijk op wijk- en buurtniveau beschikbaar. Deze resultaten geven inzicht in de fysieke en mentale gezondheid, de mate waarin mensen regie over het eigen leven ervaren en de mate waarin mensen zingeving ervaren. Ze gaan ons helpen bij het toespitsen van de activiteiten en bij het inzichtelijk maken welke groepen we nog missen of waar we extra aandacht voor moeten hebben. Samen met de GGD pakken we dit vanaf september verder op. In de impactmonitoring meten we dan vooral of we die groepen mensen ook daadwerkelijk bereiken. We kunnen namelijk niet meten of de gezondheid en het welzijn van ouderen toenemen omdat onze populatie steeds ouder wordt en de kwaliteit van leven per definitie afneemt naarmate mensen ouder worden. We kunnen wel op basis van de monitor wel goed zien waar we de accenten moeten leggen.

- Prestatie indicatoren: Hierbij willen we jaarlijks kijken hoeveel lief- en leedstraten, hoeveel voorzorgcirkels, hoeveel bezoekers themacafés, etc. er zijn. Op die manier volgen we op activiteitenniveau de voortgang van deze uitvoeringsagenda.

Bijlage 1: Relevante kaders

De volgende kaders zijn van belang voor deze uitvoeringsagenda:

1. WETTELIJKE KADERS

De Wet publieke gezondheid (Wpg) en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) vormen samen de belangrijkste wettelijke kaders. Beide wetten bieden kaders en taken die gericht zijn op het bevorderen van de gezondheid en het welzijn van ouderen. Ze doen dit vanuit verschillende perspectieven en met diverse verantwoordelijkheden voor gemeenten.

PREVENTIEVE GEZONDHEIDSZORG VOOR OUDEREN IN DE WET PUBLIEKE GEZONDHEID (WPG)

Sinds juli 2010 is de Wpg uitgebreid met artikel 5a, dat gemeenten een belangrijke rol geeft in de publieke gezondheidszorg voor ouderen. Dit artikel legt de nadruk op preventieve gezondheidszorg met specifieke taken voor gemeenten, zoals:

a. het systematisch volgen en signaleren van de gezondheid van ouderen en gezondheidsbevorderende en bedreigende factoren;
b. het ramen van de behoeften aan zorg;
c. de vroegtijdige opsporing en preventie van zowel specifieke stoornissen als co-morbiditeit;
d. het geven van voorlichting, advies, instructie en begeleiding;
e. het formuleren van maatregelen om gezondheidsbedreiging te voorkomen.

WET MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING (WMO)

Niet alle ouderen kunnen zonder hulp zelfstandig wonen, en hier komt de Wmo in beeld. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het ondersteunen van ouderen die niet op eigen kracht zelfredzaam zijn. Dit omvat:

a. Begeleiding en dagbesteding.
b. Ondersteuning om mantelzorgers tijdelijk te ontlasten.
c. Een plaats in een beschermde woonomgeving voor mensen met een psychische stoornis.
d. Opvang in geval van huiselijk geweld en voor mensen die dakloos zijn.
e. Een aanpak tegen eenzaamheid.

Daarnaast zijn andere wetten relevant voor ondersteuning aan ouderen. De belangrijkste daarvan zijn de Wet langdurige zorg (Wlz) en de Zorgverzekeringswet (Zvw). De gemeente voert deze wetten niet uit, maar heeft er indirect wel mee te maken omdat deze wetten raken aan onze ondersteuning. Zo werken we samen met aanbieders die zowel dagbesteding bieden op basis van de Wmo als op basis van de Wlz. Als inwoners (met dementie bijvoorbeeld) verslechteren, komt het voor dat ze binnen dezelfde aanbieder 'over' gaan van de Wmo naar de Wlz. Ook tussen de Wmo en Zvw zijn raakvlakken. Thuiszorg is bijvoorbeeld geregeld via de zorgverzekeraar en hulp bij het huishouden via de Wmo. In de praktijk komt het veelvuldig voor dat oudere inwoners tegelijkertijd of volgordelijk ondersteuning krijgen vanuit de Wmo, Wlz en Zvw.

2 HILVERSUMSE BELEIDSKADERS

Er zijn diverse beleidskaders die relevant zijn voor deze uitvoeringsagenda. Ze worden hierna puntsgewijs weergegeven:

OMGEVINGSVISIE HILVERSUM 2040

In deze visie zijn drie thematische opgaven opgenomen: 'Duurzaam', 'Actief' en 'Meedoen'. De opgaven worden programmatisch uitgewerkt. Deze uitvoeringsagenda draagt bij aan de uitwerking van het thema 'Meedoen'. Over deze opgave staat in de Omgevingsvisie: '*In Hilversum kan iedereen meedoen en prettig leven. Bestaanszekerheid, kansen voor iedereen, passende woningen en gezonde, sterke buurten met goede voorzieningen zorgen ervoor dat mensen weerbaarder zijn, doordat ze meer grip hebben op hun eigen leven en omgeving.*' Met deze definitie is Meedoen een paraplu-opgave waarin al onze inspanningen gericht op volwaardige deelname van inwoners aan de samenleving samenkomen. Het gaat daarbij om zowel inspanningen in het sociaal domein, zoals het versterken van bestaanszekerheid, als om inspanningen in het fysiek domein, bijvoorbeeld zo inrichten van de openbare ruimte dat deze een positief effect heeft op gezondheid.

De doelstellingen voor deze opgave zijn:
a. Realiseren van voldoende en betaalbare woningen en goede voorzieningen.
b. Verkleinen van economische- en gezondheidsverschillen.
c. Versterken van sociale samenhang in de buurten (sterke buurten).
d. Waarborgen van veiligheid in de buurten (sterke buurten).

Naast de Omgevingsvisie zijn ook het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2040, Programma Groen en de Visie Openbare ruimte van groot belang.

VISIE SOCIAAL DOMEIN

Inwoners kunnen zo lang mogelijk thuis blijven wonen en deelnemen aan het dagelijks leven. Deze uitvoeringsagenda draagt bij aan de uitwerking hiervan en de doelen die in de Visie Sociaal Domein staan beschreven. Voor de speerpunten eenzaamheid, vrijwilligerswerk, en mantelzorg zijn inmiddels uitvoering agenda's gemaakt. Door deze drie uitvoeringsagenda's te koppelen aan de Uitvoeringsagenda *Ouder Worden*, ontstaat een integrale aanpak die de zelfstandigheid, mentale gezondheid en sociale verbindingen van ouderen versterkt.

BELEIDSAGENDA WMO-SAMENLEVING 2024-2030

Hilversum streeft naar veerkrachtige gemeenschappen en het toegankelijk houden van ondersteuning voor inwoners die deze nodig hebben. Vanuit de kernwaarden vertrouwen, betrokkenheid en eenvoud wordt aan deze ambitie gewerkt. Hierin staan twee belangrijke bewegingen centraal: De eerste is de beweging van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag (van ZZ naar GG). Hierin staan gezondheid, welzijn en zingeving centraal. Ouder worden is in dit kader een normaal onderdeel van het leven waarbij we niet alleen kijken naar de medische aspecten ervan, maar ook naar de sociale en emotionele.

De tweede belangrijke beweging is het versterken van gemeenschappen. Hilversum werkt nauw samen met inwoners, maatschappelijke organisaties, zorgpartners en informele netwerken met maatschappelijke partners om de sociale basis te versterken, oftewel alle vormen van ondersteuning in een wijk, zowel informeel als formeel *(Bron: subsidieregeling Versterken van Sociale Basis: sterke wijken en buurten)*. Door inwoners actief te betrekken en hun sociale netwerken te versterken, dragen we bij aan een gemeenschapsgevoel, aan het vergroten van de verbondenheid in de buurten (*Bron: Weet de buurt hoeveel mensen er eenzaam zijn?' Trouw, 30 november 2024*). Zodat iedereen, ongeacht leeftijd, zich thuis voelt.

BELEIDSAGENDA GEZONDHEID: POSITIEVE GEZONDHEID, GEZONDHEIDSVERSCHILLEN, GEZONDHEID IN EN VOOR AL HET BELEID

Hilversum is een stad waarin al onze inwoners fysiek en mentaal gezond kunnen zijn. Zo gezond als binnen ieders mogelijkheden ligt. In Hilversum omarmen we het concept van positieve gezondheid, waarbij de nadruk ligt op het omgaan met uitdagingen, het hebben van een eigen regie en deelname aan het leven, ongeacht gezondheidsbeperkingen (*Bron: Institute for Positive Health, Positieve Gezondheid*). De startnotitie voor deze beleidsagenda is op 16 oktober jl. vastgesteld, de definitieve beleidsagenda wordt in Q3 van '25 verwacht. Er wordt rekening gehouden met sociaaleconomische gezondheidsverschillen, met als doel een hogere levenskwaliteit voor alle ouderen in Hilversum. Zo stemmen we onze inzet af op wat nodig is in een wijk of buurt. Hiervoor is een domeinoverstijgende aanpak nodig. Deze uitvoeringsagenda is in samenhang met de ontwikkeling van het nieuwe gezondheidsbeleid opgesteld.

WOONVISIE (2021-2030) EN WOONZORGVISIE (IN ONTWIKKELING)

In de Woonvisie is aandacht voor het bouwen en ontwikkelen van passende woonvormen voor iedereen, met aandacht voor groepen die nu lastig aan bod komen. Ouderen vormen hierin een belangrijke groep: zij hebben een behoefte en kunnen nu niet makkelijk doorstromen. Voor deze groep wordt de wooncoach ingezet, ook voor particuliere woningbezitters. Ook wordt aandacht gevraagd voor het bouwen van levensloopbestendige woningen in de buurt van voorzieningen en ruimte voor wooninitiatieven voor ouderen (hofjesconcept).

De Woonzorgvisie is in ontwikkeling en geeft meer verdieping op de verbinding tussen wonen, welzijn en zorg. Ouderen vormen een belangrijke aandachtsgroep.

UITVOERINGSAGENDA'S VRIJWILLIGE INZET, MANTELZORG EN EENZAAMHEID

Het ligt voor de hand dat deze uitvoeringsagenda veel raakvlakken heeft met de al vastgestelde Uitvoeringsagenda's *Vrijwillige inzet*, *Mantelzorg* en *Eenzaamheid*. Ze worden dan ook in samenhang opgepakt.

ANDERE LOKALE KADERS: ECONOMISCHE VISIE 2040 (IN ONTWIKKELING, GEPLAND JANUARI 2026)

Vanuit de Uitvoeringsagenda *Hilversum, een thuis voor alle leeftijden 2025 - 2030* en de Beleidsagenda *Gezondheid* wordt hieraan meegedacht. Denk aan werkgelegenheid in relatie tot tekort aan zorgpersoneel. De Sport- en Beweegnota en de Cultuurnota zijn ook van groot belang voor deze uitvoeringsagenda. Deze beleidskaders gaan immers over een scala aan activiteiten die met en voor de (aankomende) ouderen worden georganiseerd. En tot slot is in mei de Startnotitie Inclusie en Antidiscriminatie vastgesteld door de raad. Ook dit te ontwikkelen beleidskader biedt veel aanknopingspunten.

3 (INTER)NATIONALE EN REGIONALE KADERS

VERBINDING MET INTEGRAAL ZORGAKKOORD (IZA EN GEZOND EN ACTIEF LEVEN AKKOORD (GALA))

Het IZA Regiobeeld beschrijft de vergrijzing van de bevolking in onze regio, wat leidt tot een toenemende zorgvraag en een hoge mate van eenzaamheid onder ouderen. Krapte in het zorgaanbod, op de zorgarbeidsmarkt en in het mantelzorgpotentieel leidt tot extra druk op het zorgsysteem en de gemeenschap. Het Regioplan Gezond Gooi geeft een raamwerk voor de aanpak van deze uitdagingen door afspraken vast te leggen tussen zorgaanbieders, verzekeraars, GGD en gemeenten in Gooi- en Vechtstreek. Uitwerkingen hiervan zijn o.a. de IZA coalitie 'Waardig Ouder Worden', waarin we streven naar proactieve zorgplanning en het versterken van sociale netwerken van ouderen. Ook passende woonoplossingen die de zelfstandigheid en welzijn van ouderen bevorderen en de ketenaanpak 'Valpreventie', die bijdraagt aan het zo lang mogelijk veilig en gezond blijven van ouderen zijn belangrijke elementen.

NB
Onder voorbehoud: de VNG heeft zich op 29 november 2024 teruggetrokken en werkt nu aan de voorwaarden waarop gemeenten weer onderdeel kunnen zijn van een Integraal Zorgakkoord.

REGIONALE HEROVERWEGINGEN WMO

Als gemeente zijn we in regionaal verband betrokken bij de heroverweging van de Wmo-voorzieningen. Ontwikkelingen zoals vergrijzing, personeelstekorten en het langer thuis wonen maken een herziening noodzakelijk. Ons doel is om de ondersteuning van kwetsbare inwoners toekomstbestendig te organiseren.

We willen dit doen op een manier die bijdraagt aan de gezondheid en het welzijn van (oudere) inwoners, in lijn met het gedachtegoed van positieve gezondheid. Een belangrijke pijler in deze heroverwegingen is de verschuiving van geïndiceerde zorg naar algemene voorzieningen die voor alle inwoners laagdrempelig toegankelijk zijn. Hierbij kijken we ook naar wat inwoners zelf kunnen (leren) of met hulp van hun sociale netwerk kunnen oppakken. Voor huishoudelijke ondersteuning onderzoeken we bijvoorbeeld hoe de inrichting van de woning of het gebruik van technische hulpmiddelen kan bijdragen aan zelfstandigheid. Door deze aanpak willen we niet alleen de druk op de Wmo verminderen

Bijlage 2: Actieagenda Ouder Worden

DE AMBITIE VOOR 2030

Onze wens is om in 2030 een leeftijdsvriendelijke gemeente te zijn waarin ouderen zich verbonden voelen met hun gemeenschap, het gevoel hebben dat ze van waarde zijn, kunnen bijdragen aan de samenleving, kunnen wonen in een woning in een leefomgeving die bijdraagt aan gezond en gelukkig ouder worden en ondersteuning krijgen om hun zelfredzaamheid te behouden. We verwezenlijken deze wens door op de acht domeinen van de 'Age Friendly Community' (leeftijdsvriendelijke gemeente) onze ambitie en bijbehorende activiteiten te formuleren.

OVERSTIJGENDE AMBITIE

Het laten ontstaan van een netwerk van betrokken organisaties waarin partnerschap centraal staat en eigenaarschap per thema is verdeeld.

Actiepunt	Omschrijving	Doelgroep	Planning	Trekker	Rol vanuit uitvoeringsagenda	Budget per jaar
Themabijeenkomsten 'Ouder worden' voor en door het netwerk	Kennisdelen, samenwerking bevorderen en verstevigen	De samenwerkings-partners en relevante gasten	September 2025 1e bijeenkomst daarna twee maal per jaar	Het gezamenlijke netwerk	Faciliteren/aanjagen	€ 2.500
Themacafés door de partners voor de inwoners	Bijeenkomsten rond een thema (gezondheid, veiligheid, zingeving etc)	De oudere inwoners	Start oktober 2025, daarna vier maal per jaar	Het netwerk	Faciliteren/aanjagen	€ 2.500

DOMEIN 1: OPENBARE RUIMTE EN GEBOUWEN

AMBITIE

De fysieke inrichting van de stad moet ouderen in staat stellen zich veilig en gemakkelijk te verplaatsen en gebruik te maken van voorzieningen.

Actiepunt	Omschrijving	Doelgroep	Planning	Trekker	Rol vanuit uitvoeringsagenda	Budget per jaar
1. Aansluiten op de wijkproposities voor de gebiedsagenda's	'Age Friendly Cities' en ouder worden hierin expliciet meegenomen in deze wijkproposities en de gesprekken daarover in de wijken met partners en inwoners. Hierbij kijken we bijvoorbeeld naar of de buurt en de winkels/voorzieningen erin voldoende toegankelijk zijn voor rollators of rolstoelen. Zijn stoepen en paden goed begaanbaar, zijn er voldoende bankjes? Etcera	Alle Hilversummers	Start 2025 met Zuid West	Openbare ruimte	'Pleitbezorger', 'specialist' en 'verbinder' meedenken, input leveren, opplussen met budget	Fysiek domein Extra aangevuld met € 10.000 vanuit de Uitvoerings-agenda Ouder Worden.
2. Aansluiten op programma Groen	Hier wordt o.a. gewerkt aan koele, groene routes	Alle Hilversummers		Openbare ruimte	'Pleitbezorger', 'specialist' en 'verbinder' meedenken, input leveren	Geen kosten
3. Aansluiten op Maatschappelijke voorzieningen	Aandacht voor ontmoetingsplekken	Alle Hilversummers	Oktober 2025	Sociaal Domein	'Pleitbezorger', 'specialist' en 'verbinder' meedenken, input leveren	Geen kosten

DOMEIN 2: VERVOER

AMBITIE

Er zijn voldoende mogelijkheden voor veilig en betaalbaar vervoer voor ouderen.

Actiepunt	Omschrijving	Doelgroep	Planning	Trekker	Rol vanuit uitvoeringsagenda	Budget per jaar
4. Uitbreiding buurtmobi	Uitbreiden naar verschillende plaatsen in Hilversum	Betreffende wijkbewoners	2025 aanschaf	Buurtmobi Kerkelanden ism Lopes Dias, BloemRijk, ZoSamen en St Joseph	Faciliteren/ondersteunen.	€ 25.000 in 2025 vanuit de uitvoerings-agenda voor de opstart.
4a. Effectonderzoek buurtmobi	Hogeschool Utrecht gaat i.s.m. gemeente onderzoek naar effect van buurtmobi op sociale cohesie	Wijken waar buurtmobi rijdt	Q2 en Q3 2025	Hogeschool Utrecht	Meedenke/ input leveren	Geen kosten
5. Communicatie bij life-event verlies rijbewijs	Actief informeren met gepersonaliseerde flyer van mensen die steeds een medische keuring moeten ondergaan over vervoersalternatieven via wijkcentra, wijkkranten en beurzen ouder worden; eventueel inzetten 'menukaart' voor alternatief vervoer	Oudere Hilversummers die hun rijbewijs kwijtraken na medische keuring	2026	Gemeente Hilversum	Trekker	Zie totaalbudget bij punt 25
6. Aansluiten op beleid Wmo, parkeren en mobiliteit	Met alles wat bijdraagt aan vervoer leggen we verbinding. Bijv. 67+ gratis met de bus en parkeerbeleid	Betreffende doelgroepen	Doorlopend	Gemeente Hilversum	Verbinder/monitor	Betreffende domeinen

DOMEIN 3: WONEN

AMBITIE

Voldoende geschikte woningen voor zelfstandig wonende ouderen, liefst in eigen wijk.

Actiepunt	Omschrijving	Doelgroep	Planning	Trekker	Rol vanuit uitvoeringsagenda	Budget per jaar
7. Aansluiten op Woonzorgvisie	Deze visie geeft meer verdieping op verbinding tussen wonen, welzijn en zorg	Aansluiten op aandachtsgroep ouderen	Q3 2025 Woonzorgvisie klaar	Woonzorgvisie	Meedenken, ambassadeur, kennis delen	Geen kosten
8. Aandacht voor brandveiligheid	In het voorliggend veld	Thuiswonende (kwetsbare) ouderen	Doorlopend	Uitvoeringsagenda *Ouder Worden*	Ambassadeur, aandacht vragen, verbinding maken met 80+ huisbezoeken	Geen kosten
9. Voorzorgcirkels	10/15 ouderen of adressen in een buurt vormen samen een voorzorgcirkel	Ouderen in een bepaalde buurt	Start Q3 2025	Inwoners	Enthousiasmeren, stimuleren en faciliteren met ontmoetingsruimte en communicatiemateriaal	€ 20.000

DOMEIN 4: SOCIALE PARTICIPATIE

AMBITIE

In de gemeente zijn voldoende activiteiten waar senioren bij kunnen aansluiten om met anderen in contact te komen/zingeving uit kunnen halen.

Actiepunt	Omschrijving	Doelgroep	Planning	Trekker	Rol vanuit uitvoeringsagenda	Budget per jaar
10. Beter zichtbaar maken van alles wat er gebeurt	I.s.m. wijkregisseurs informeel aanbod en informele netwerken, maar ook kunst en cultuur beter onder aandacht brengen; aansluiten bij sociale kaart	Alle ouderen	Doorlopend, per wijk; start in 2025	De 'eigenaars' van de activiteiten en netwerken	Verbinden/bij elkaar brengen	€ 5.000
11. Communicatie bij life-event 'verhuizing'	Onderzoeken of elke oudere die in Hilversum komt wonen persoonlijk geattendeerd kan worden	Ouderen die naar Hilversum verhuizen	2026	Uitvoeringsagenda *Ouder Worden* i.s.m. communicatie	Trekken/verbinden	Zie totaalbudget bij actiepunt 25
12. Communicatie bij life-event 'verlies partner'	Bieden van passende ondersteuning bijvoorbeeld bij regelen financiën of rouwverwerking	Ouderen die hun partner verliezen	2027	Uitvoeringsagenda i.s.m. communicatie	Trekken/verbinden	Zie totaalbudget bij actiepunt 25
13. 80+ huisbezoeken beter benutten	Verkennen hoe deze beter benut kunnen worden	80-plussers die thuis wonen	2026-2027	Uitvoeringsagenda i.s.m. Versa Welzijn	Ambassadeur/verbinden	n.t.b.
14. Stimuleren bewoners-initiatieven gericht op ouderen	Aanvullend op wijkbudgetten geld beschikbaar stellen	Wijken	2025 e.v.	Inwoners	Faciliteren	€ 10.000
15. Bring a friend methodiek	Meebrengen van anderen naar activiteiten	Ouderen die deelnemen aan activiteiten	2025 e.v.	Inwoners/organisaties die activiteiten organiseren	Faciliteren	€ 2.500
16. Zingevings-activiteiten	Verbinden en stimuleren van zingevingsactiviteiten in welzijn, zingevings-centra, kunst en cultuur	Ouderen	2025 e.v.	Cultuur, zingevingscentra welzijn	Verbinden/faciliteren	€ 2.500
17. Lief- en leedstraten	Mensen in een straat kijken naar elkaar om met een lief en leedpotje	Straten met veel ouderen	2025 e.v.	Inwoners	Enthousiasmeren/faciliteren	€ 15.000 (inclusief opstart)

DOMEIN 5: RESPECT EN SOCIALE INCLUSIE

AMBITIE

Er is genoeg aanbod voor ouderen in de verschillende levensfasen bij de publiek/private instellingen Er is aandacht voor ouderenmishandeling.
In de media wordt zonder stigma over ouderen en 'ouder worden' gesproken.

Actiepunt	Omschrijving	Doelgroep	Planning	Trekker	Rol vanuit uitvoeringsagenda	Budget per jaar
18. Verbeteren signaleren ouderenmishandeling en financieel misbruik	Voorlichtingen en evt. trainingen voor de doelgroep en professionals, aansluiten bij langer-thuis-wonen-markt en netwerk-gesprekken	Professionals en de ouderen zelf	Vanaf 2026	Uitvoeringsagenda i.s.m. Veilig Thuis	Faciliteren bijeenkomsten, verbinden	Meenemen in themabijeen-komsten
19. Verbinden en versterken van alles wat rond digitale veiligheid gebeurt	Vanuit verschillende hoeken aandacht en actie. Dit verbinden en onder de aandacht brengen	Professionals en de ouderen zelf	Vanaf 2026	Uitvoeringsagenda i.s.m. o.a. bibliotheek, Senver, en Centrum Criminaliteitspreventie en Veiligheid	Ambassadeur	
20. Houding en gedrag bewustzijn creëren	Blijvend aandacht voor niet stigmatiseren en ook problematiseren van ouder worden vermijden	Gemeente, ondernemers, etcera	Vanaf 2026	Gemeente Hilversum	Ambassadeur	
21. Ambassadeur inclusief, cultuurspecifiek en -sensitief werken	Aandacht vragen van alle beleidsdomeinen hiervoor	Gemeente Hilversum	Vanaf 2026	Vanuit uitvoeringsagenda zijn we ambassadeur	Ambassadeur	

DOMEIN 6: ACTIEF BURGERSCHAP

AMBITIE

Ouderen spelen een essentiële rol, als drijvende kracht achter veel vrijwilligerswerk en als onmisbare mantelzorgers. Hun inzet draagt bij aan de gemeenschap en onderstreept hun blijvende maatschappelijke waarde. Zij voelen zich gewaardeerd en dat draagt ook weer bij aan zingeving. 'Ik ben omdat jij mij ziet'.

Actiepunt	Omschrijving	Doelgroep	Planning	Trekker	Rol vanuit uitvoeringsagenda	Budget per jaar
22. Werven (aankomende) ouderen als vrijwilliger	We sluiten aan bij de Uitvoeringsagenda *Vrijwillige Inzet* en willen vraag en aanbod beter matchen	Aankomende ouderen, jonge ouderen	Vanaf 2025	Uitvoeringsagenda *Ouder Worden*/ Uitvoeringsagenda *Vrijwillige Inzet*	Trekker	
23. Communicatie bij life-event pensioen	Uitzoeken of we mensen persoonlijk kunnen benaderen i.s.m. werkgevers	Mensen die bijna met pensioen gaan of net zijn NB: niet 'elke 67-jarige' want dit fluctueert	2027	Uitvoeringsagenda en communicatie	Trekker	Zie actiepunt 25 voor totaal budget
24. Aansluiten bij 'Wij zijn Hilversum'	De 'dragers' uit de gemeenschappen ook bij ouderen meer positie geven	De 'dragers'	2026	Uitvoeringsagenda i.s.m. wijkregisseurs	Ambassadeur/verbinder	

DOMEIN 7: COMMUNICATIE EN INFORMATIE

AMBITIE

Ouderen worden voldoende geïnformeerd en deze informatie sluit aan bij hun behoeften en mogelijkheden.

Actiepunt	Omschrijving	Doelgroep	Planning	Trekker	Rol vanuit uitvoeringsagenda	Budget per jaar
25. Actief benaderen mensen bij life-events	Flyers en informatie op maat	Verweduwden, verlies rijbewijs, pensioengerechtigden, etcetera	Zie domeinen hiervoor	Uitvoeringsagenda en communicatie	Ambassadeur/verbinder	€ 20.000 totaal voor actie 5, 11, 12 en 23
26. Digitale vaardigheden vergroten	Samen met Beeld en Geluid bekijken op welke manier we dit aantrekkelijk kunnen aanbieden	Aankomende ouderen en ouderen	2026 starten	Uitvoeringsagenda		€ 5.000
27. Bijdragen aan het gebruiksvriendelijk en toegankelijk maken van digitale diensten	Verbinden aan bestaande initiatieven waarbij vrijwilligers ouderen helpen bij het gebruik van diensten	Ouderen die hier hulp of ondersteuning bij nodig hebben en vrijwilligers die dit doen	2026 starten	Uitvoeringsagenda	Verbinden en faciliteren	
28. Laagdrempelige informatiepunten	Onderzoeken of deze er zijn of moeten komen door de verbinding te maken met bestaande voorzieningen in wijkcentra bijvoorbeeld	Ouderen	2026 starten	Uitvoeringsagenda	Verbinden	Budgetneutraal, geen nieuwe dingen opzetten maar slim verbinden
29. Gezondheids-problemen door laaggeletterdheid voorkomen	Onderzoeken of gezondheids-professionals in bijvoorbeeld apotheken hieraan kunnen bijdragen		2026	Uitvoeringsagenda	Ambassadeur/verkennen	

DOMEIN 8: WELZIJN EN ZORG

AMBITIE

Gezond ouder worden en gezond oud zijn.

Actiepunt	Omschrijving	Doelgroep	Planning	Trekker	Rol vanuit uitvoeringsagenda	Budget per jaar
30. Aanbod onder de aandacht (link met sociale kaart)	Belangrijk om goed te kunnen doorverwijzen en om te weten wat er allemaal is	Professionals en de ouderen zelf	Link met sociale kaart, deze planning meenemen		Ambassadeur, verbinder, faciliteren	€ 2.500
31. Zorgvrijwilligers inzetten	Definiëren van het begrip, verkennen wat nodig is	Vrijwilligers, ouderen die zorg nodig hebben	Start 2026	Uitvoeringsagenda i.c.m. Uitvoerings-agenda *Vrijwillige Inzet*	Verbinder	
32. Bijdragen aan het terugdringen van tekort aan zorgprofessionals	O.a. met inzichten zorgstart, en evtueel in aanbestedingen/ opdrachtverlening	Zorgorganisaties	Start 2026	Alle zorgaanbieders	Verbinder (o.a. met IZA)	
33. Verbinden en versterken ondersteunings-aanbod cognitieve fitheid	Onderzoeken hoe ook cognitieve fitheid mee wordt genomen bij de verschillende gezondheidsactiviteiten die we voor ouderen doen (blue zone)	Iedereen	2026	Uitvoeringsagenda i.s.m. leefstijlloketten, buursportcoaches, zorgorganisaties, eerstelijn, etcera	Ambassadeur, verbinder, kwartiermaker	€ 2.500
34. Continueren sport- en beweegactiviteiten en valpreventie	Hierbij inzetten op welke groepen nog gemist worden en op duurzaam bewegen	Aankomende ouderen en ouderen	Doorlopend	Aanbieders zelf	Aanjager	
35. Krachtig ouder worden bijeenkomst	Lokale gesprekken over ouder worden (wonen, zorg, waardig levenseinde etcera)	Ouderen en organisaties aanpalende beleidsdomeinen (Wozo bijvoorbeeld)	Voor juli 2025 (op 2 juli is er een regiogesprek)	Uitvoeringsagenda en netwerk	Faciliteren, aanjagen	Als eerste thema-bijeenkomst (budget is daar meegenomen)
					Benodigde budgetten alle (8) domeinen tellen samen op tot:	**€ 125.000**

COLOFON

© Gemeente Hilversum 2025

Vormgeving:
Studio Pietje Precies bv, Hilversum

Meer informatie:
Gemeente Hilversum
Dudokpark 1
1217 JE Hilversum

hilversum.nl

Hilversum *Mediastad*

Actieagenda Ouder Worden

De ambitie voor 2030:

Onze wens is om in 2030 een **leeftijdsvriendelijke gemeente** te zijn waarin ouderen zich verbonden voelen met hun gemeenschap, het gevoel hebben dat ze van waarde zijn, kunnen bijdragen aan de samenleving, kunnen wonen in een woning in een leefomgeving die bijdraagt aan gezond en gelukkig ouder worden en ondersteuning krijgen om hun zelfredzaamheid te behouden.
We verwezenlijken deze wens door op de acht domeinen van de 'Age Friendly Community' (leeftijdsvriendelijke gemeente) onze ambitie en bijbehorende activiteiten te formuleren.

Overstijgende ambitie: Het laten ontstaan van een netwerk van betrokken organisaties waarin partnerschap centraal staat en eigenaarschap per thema is verdeeld.

Actiepunt	Omschrijving	Doelgroep	Planning	Trekker	Rol vanuit uitvoerings-agenda	Budget (bedragen in euro's per jaar)
Themabijeenkom-sten voor en door het netwerk	Kennisdelen, samenwerking bevorderen en verstevigen	De samenwerkings-partners en relevante gasten	September 2025 1e bijeenkomst daarna twee maal per jaar	Het gezamenlijke netwerk	Faciliteren, aanjagen	2.500
Themacafés door de partners voor de inwoners	Bijeenkomsten rond een thema (gezondheid, veiligheid, zingeving etc)	De oudere inwoners	Start oktober 2025, daarna vier maal per jaar	Het netwerk	Faciliteren, aanjagen	2.500

Domein 1: Openbare ruimte en gebouwen

Ambitie 2030: De fysieke inrichting van de stad moet ouderen in staat stellen zich veilig en gemakkelijk te verplaatsen en gebruik te maken van voorzieningen.

Actiepunt	Omschrijving	Doelgroep	Planning	Trekker	Rol vanuit uitvoerings-agenda	Budget
1.Aansluiten op de wijkproposities voor de gebiedsagenda's	'Age Friendly Cities' en ouder worden hierin expliciet meegenomen in deze wijkproposities en de gesprekken daarover in de wijken met partners en inwoners. Hierbij kijken we bijvoorbeeld naar of de buurt en de winkels/voorzienin gen erin voldoende toegankelijk zijn voor rollators of rolstoelen. Zijn stoepen en paden goed begaanbaar,	Alle Hilversummers	Start 2025 met Zuid West	Openbare ruimte	'Pleitbezorger', 'specialist' en 'verbinder' meedenken, input leveren, opplussen met budget	Fysiek domein Aangevuld met extra vanuit de Uitvoerings-agenda Ouder Worden: 10.000

	zijn er voldoende bankjes? Etc.					
2. Aansluiten op programma Groen	Hier wordt o.a. gewerkt aan koele, groene routes.	Alle Hilversummers		Openbare ruimte	‘Pleitbezorger’, ‘specialist’ en ‘verbinder’ meedenken, input leveren	
3. Aansluiten op Maatschappelijke voorzieningen	Aandacht voor ontmoetingsplek-ken	Alle Hilversummers	oktober 2025	Sociaal Domein	‘Pleitbezorger’, ‘specialist’ en ‘verbinder’ meedenken, input leveren	

Domein 2: Vervoer: Ambitie 2030: Er zijn voldoende mogelijkheden voor veilig en betaalbaar vervoer voor ouderen.

Actiepunt	**Omschrijving**	**Doelgroep**	**Planning**	**Trekker**	**Rol vanuit uitvoeringsagenda**	**Budget**
4. Uitbreiding buurtmobi	Uitbreiden naar verschillende plaatsen in Hilversum	Betreffende wijkbewoners	2025 aanschaf	Buurtmobi Kerkelanden ism Lopes Dias, BloemRijk, ZoSamen en St Joseph	Faciliteren, ondersteunen.	In 2025: 25.000 vanuit de uitvoeringsagenda voor de opstart.
4a. Effectonderzoek buurtmobi	Hogeschool Utrecht gaat i.s.m. gemeente onderzoek naar effect van buurtmobi op	Wijken waar buurtmobi rijdt	Q2 en Q3 2025	Hogeschool Utrecht	Meedenken, input leveren	

	sociale cohesie					
5. Communicatie bij life-event verlies rijbewijs	Actief informeren met gepersonaliseerde flyer van mensen die steeds een medische keuring moeten ondergaan over vervoersalternatieven via wijkcentra, wijkkranten en beurzen ouder worden. Evt inzetten ‘menukaart’ voor alternatief vervoer	Oudere Hilversummers die hun rijbewijs kwijtraken na medische keuring	2026	Gemeente Hilversum	Trekker	Zie totaalbudget bij punt 25
6. Aansluiten op beleid Wmo, parkeren en mobiliteit	Met alles wat bijdraagt aan vervoer leggen we verbinding. Bijv. 67+ gratis met de bus en parkeerbeleid	Betreffende doelgroepen	Doorlopend	Gemeente Hilversum	Verbinder, monitor	Betreffende domeinen

Domein 3: Wonen: Voldoende geschikte woningen voor zelfstandig wonende ouderen, liefst in eigen wijk.

Actiepunt	Omschrijving	Doelgroep	Planning	Trekker	Rol vanuit uitvoeringsagenda	Budget
7. Aansluiten op Woonzorgvisie	Deze visie geeft meer verdieping op verbinding tussen wonen, welzijn en zorg	Aansluiten op aandachtsgroep ouderen	Q3 2025 Woonzorgvisie klaar	Woonzorgvisie	Meedenken, ambassadeur, kennis delen	Geen kosten
8. Aandacht voor brandveiligheid	In het voorliggend veld	Thuiswonende (kwetsbare) ouderen	Doorlopend	Uitvoerings-agenda ouderen	Ambassadeur, aandacht vragen, verbinding maken met 80+ huisbezoeken	Geen kosten
9. Voorzorgcirkels	10/15 ouderen of adressen in een buurt vormen samen een voorzorgcirkel	Ouderen in een bepaalde buurt	start Q3 2025	inwoners	Enthousiasmeren, stimuleren en faciliteren met ontmoetingsruimte en communicatie-materiaal	20.000

Domein 4: Sociale participatie: In de gemeente zijn voldoende activiteiten waar senioren bij kunnen aansluiten om met anderen in contact te komen en/of zingeving uit kunnen halen.

Actiepunt	Omschrijving	Doelgroep	Planning	Trekker	Rol vanuit uitvoeringsagenda	Budget vanuit uitvoeringsagenda
10. Beter zichtbaar maken van alles wat er gebeurt	I.s.m. wijkregisseurs informeel aanbod en informele netwerken, maar ook kunst en cultuur beter onder aandacht brengen. Aansluiten bij sociale kaart.	Alle ouderen	Doorlopend, per wijk. Start in 2025	De ‘eigenaars’ van de activiteiten en netwerken	Verbinden, bij elkaar brengen	5000
11. Communicatie bij life-event ‘verhuizing’	Onderzoeken of elke oudere die in Hilversum komt wonen persoonlijk geattendeerd kan worden.	Ouderen die naar Hilversum verhuizen	2026	Uitvoeringsagenda ouderen ism communicatie	trekken en verbinden	Zie totaalbudget bij actiepunt 25
12. Communicatie bij life-event 'verlies partner’	Bieden van passende ondersteuning bijv. bij regelen financiën of rouwverwerking.	Ouderen die hun partner verliezen	2027	Uitvoeringsagenda ism communicatie	trekken en verbinden	Zie totaalbudget bij actiepunt 25
13. 80+ huisbezoeken beter benutten	verkennen hoe deze beter benut kunnen worden	80-plussers die thuis wonen	2026-2027	Uitvoerings-agenda ism Versa	ambassadeur, verbinden	n.t.b.

14. Stimuleren bewoners-initiatieven gericht op ouderen	Aanvullend op wijkbudgetten geld beschikbaar stellen	Wijken	2025 e.v.	Inwoners	Faciliteren	10.000
15. Bring a friend methodiek	Meebrengen van anderen naar activiteiten	Ouderen die deelnemen aan activiteiten	2025 e.v.	Inwoners/ organisaties die activiteiten organiseren	Faciliteren	2500
16. Zingevings-activiteiten	Verbinden en stimuleren van zingevings-activiteiten in welzijn, zingevingscentra, kunst en cultuur	Ouderen	2025 e.v.	Cultuur, zingevingscentra welzijn	Verbinden en faciliteren	2500
17. Lief- en leedstraten	Mensen in een straat kijken naar elkaar om met een lief en leedpotje	Straten met veel ouderen	2025 e.v.	Inwoners	Enthousiasmeren, faciliteren	15.000 (incl. opstart)

Domein 5: Respect en sociale inclusie: Er is genoeg aanbod voor ouderen in de verschillende levensfasen bij de publiek/private instellingen Er is aandacht voor ouderenmishandeling. In de media wordt zonder stigma over ouderen en 'ouder worden' gesproken.

Actiepunt	Omschrijving	Doelgroep	Planning	Trekker	Rol vanuit uitvoeringsagenda	Budget vanuit uitvoeringsagenda
18. Verbeteren signaleren ouderenmis-handeling en financieel misbruik	Voorlichtingen en evt. trainingen voor de doelgroep en professionals, aansluiten bij langer-thuis-	Professionals en de ouderen zelf	Vanaf 2026	Uitvoerings-agenda i.s.m. Veilig Thuis	Faciliteren bijeenkomsten, verbinden	Meenemen in themabijeen-komsten

	wonen-markt en netwerk-gesprekken					
19. Verbinden en versterken van alles wat rond digitale veiligheid gebeurt.	Vanuit verschillende hoeken aandacht en actie. Dit verbinden en onder de aandacht brengen.	Professionals en de ouderen zelf	Vanaf 2026	Uitvoerings-agenda i.s.m. o.a. bibliotheek, Senver, en Centrum Criminaliteits-preventie en Veiligheid	Ambassadeur	
20. Houding en gedrag bewustzijn creëren	Blijvend aandacht voor niet stigmatiseren en ook problematiseren van ouder worden vermijden	Gemeente, ondernemers etc.	Vanaf 2026	Gemeente Hilversum	Ambassadeur	
21. Ambassadeur inclusief, cultuurspecifiek en -sensitief werken	Aandacht vragen van alle beleidsdomeinen hiervoor.	Gemeente Hilversum	Vanaf 2026	Vanuit uitvoeringsagenda zijn we ambassadeur	Ambassadeur	

Domein 6: Actief burgerschap: Ouderen spelen een essentiële rol, als drijvende kracht achter veel vrijwilligerswerk en als onmisbare mantelzorgers. Hun inzet draagt bij aan de gemeenschap en onderstreept hun blijvende maatschappelijke waarde. Zij voelen zich gewaardeerd en dat draagt ook weer bij aan zingeving. 'Ik ben omdat jij mij ziet'.

Actiepunt	Omschrijving	Doelgroep	Planning	Trekker	Rol vanuit uitvoeringsagenda	Budget vanuit uitvoeringsagenda
22. Werven (aankomende) ouderen als vrijwilliger	We sluiten aan bij de uitvoeringsagenda vrijwilligerswerk en willen vraag en aanbod beter matchen.	Aankomende ouderen, jonge ouderen	Vanaf 2025	Uitvoerings-agenda ouderen/ uitvoeringsagenda vrijwilligers	Trekker	
23. Communicatie bij life-event pensioen	Uitzoeken of we mensen persoonlijk kunnen benaderen ism werkgevers	Mensen die bijna met pensioen gaan of net zijn. NB: dus niet 'elke 67-jarige' want dit fluctueert.	2027	Uitvoerings-agenda en communicatie	Trekker	Zie actiepunt 25 voor totaal budget
24. Aansluiten bij 'Wij zijn Hilversum'	De 'dragers' uit de gemeenschappen ook bij ouderen meer positie geven	De 'dragers'.	2026	Uitvoeringsagenda ism wijkregisseurs	Ambassadeur en verbinder	

Domein 7: Communicatie en informatie: Ouderen worden voldoende geïnformeerd en deze informatie sluit aan bij hun behoeften en mogelijkheden.

Actiepunt	Omschrijving	Doelgroep	Planning	Trekker	Rol vanuit uitvoeringsagenda	Budget vanuit uitvoeringsagenda
25. Actief benaderen mensen bij life-events	Flyers en informatie op maat	Verweduwden, verlies rijbewijs, pensioengerechtigden etc	Zie domeinen hierboven	Uitvoerings-agenda en communicatie	Ambassadeur/ verbinder	20.000 totaal (dus de acties bij 5, 11, 12, 23)
26.Digitale vaardigheden vergroten	Samen met Beeld en Geluid bekijken op welke manier we dit aantrekkelijk kunnen aanbieden.	Aankomende ouderen en ouderen.	2026 starten	Uitvoerings-agenda		5000
27. Bijdragen aan het gebruiksvriendelijk en toegankelijk maken van digitale diensten	Verbinden aan bestaande initiatieven waarbij vrijwilligers ouderen helpen bij het gebruik van diensten	Ouderen die hier hulp of ondersteuning bij nodig hebben en vrijwilligers die dit doen.	2026 starten	Uitvoerings-agenda	Verbinden en faciliteren	
28. Laagdrempelige informatiepunten	Onderzoeken of deze er zijn of moeten komen door de verbinding te maken met bestaande voorzieningen in wijkcentra bijv.	Ouderen	2026 starten	Uitvoerings-agenda	Verbinden	Budgetneutraal, geen nieuwe dingen opzetten maar slim verbinden

29. Gezondheids-problemen door laaggeletterdheid voorkomen	Onderzoeken of gezondheids-professionals in bijv. apotheken hieraan bij kunnen dragen		2026	Uitvoerings-agenda	Ambassadeur, verkennen	

Domein 8: Welzijn en zorg : Gezond ouder worden en gezond oud zijn.

Actiepunt	Omschrijving	Doelgroep	Planning	Trekker	Rol vanuit uitvoeringsagenda	Budget vanuit uitvoeringsagenda
30. Aanbod onder de aandacht (link met sociale kaart)	Belangrijk om goed te kunnen doorverwijzen en om te weten wat er allemaal is.	Professionals de ouderen zelf	Link met sociale kaart, deze planning meenemen		Ambassadeur, verbinder, faciliteren	2500
31. Zorgvrijwilligers inzetten	Definiëren van het begrip, verkennen wat nodig is.	Vrijwilligers, ouderen die zorg nodig hebben	Start 2026	Uitvoerings-agenda i.c.m. uitvoeringsagenda vrijwilligers	Verbinder	
32. Bijdragen aan het terugdringen van tekort aan zorgprofessionals	O.a. met inzichten zorgstart, en evt. in aanbestedingen/ opdrachtverlening	Zorgorganisaties	Start 2026	Alle zorgaanbieders	Verbinder (o.a. met IZA)	
33. Verbinden en versterken ondersteunings-aanbod cognitieve fitheid	Onderzoeken hoe ook cognitieve fitheid mee wordt genomen bij de verschillende gezondheids-activiteiten die we	Iedereen	2026	Uitvoerings-agenda i.s.m. leefstijlloketten, buursportcoaches, eerstelijn, zorgorganisaties, etc.	Ambassadeur, verbinder, kwartiermaker	2500

	voor ouderen doen (blue zone)					
34. Continueren sport- en beweegactiviteiten en valpreventie	Hierbij inzetten op welke groepen nog gemist worden en op duurzaam bewegen	Aankomende ouderen en ouderen	Doorlopend	Aanbieders zelf	Aanjager	
35. Krachtig ouder worden bijeenkomst	Lokale gesprekken gesprek over ouder worden (wonen, zorg, waardig levenseinde etc.)	Ouderen en organisaties aanpalende beleidsdomeinen (Wozo bijv.)	Voor juli 2025 (op 2 juli is er een regiogesprek)	Uitvoerings-agenda en netwerk	Faciliteren, aanjagen	Als eerste themabijeenkomst (budget is daar meegenomen)
Bedragen tellen samen op tot:						**125.000**

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
Ter attentie van de heer G. van Voorden
Postbus 9900
1201 GM Hilversum

Hilversum, 13 mei 2025
Betreft: Concept “Uitvoeringsagenda ouder worden in Hilversum 2024-2030”.

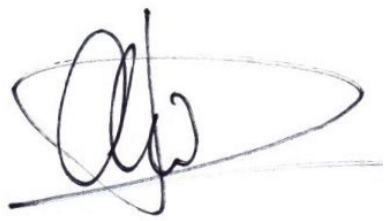
Geachte heer van Voorden, geacht College van Burgemeester en Wethouders,

De Adviesraad Sociaal Domein Hilversum zendt u hierbij het gevraagde advies aangaande: Concept “Uitvoeringsagenda ouder worden in Hilversum 2024-2030”.

Het betreft een op 24 april 2025 gevraagd advies.
Het is de Adviesraad Sociaal Domein gelukt na een traject van beginspraak gevolg te geven aan uw verzoek dit advies tijdig aan u te doen toekomen.
Omdat het stuk nog vertrouwelijk is verzoeken wij u dit advies bij de stukken voor de gemeenteraad te voegen.

Mocht het advies vragen oproepen, dan is de Adviesraad graag bereid om deze te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,
namens de Adviesraad Sociaal Domein Hilversum,

Mw. A.W.A.M.P. Wijnands-van Daal,
Voorzitter

I. Algemeen

Datum	: 13 mei 2025
Wethouder	: de heer G. van Voorden en mevrouw J. Kalk
Ambtenaar	: mw. S. Rijneveld, mw. K. Nieuwenhuis, dhr. R. de Man
Naam van het dossier	: Concept “Uitvoeringsagenda ouder worden in Hilversum 2024-2030”.
Bijlage(n)	:
Deadline advies	: 3 juni 2025

II. Status

Ter kennisname	:
Ongevraagd advies	:
Gevraagd advies	: X

III. Besluitvorming door

Ambtelijk/management	:
College	:
Gemeenteraad	: X

IV. Toelichting

Het advies betreft: Concept “Uitvoeringsagenda ouder worden in Hilversum 2024-2030”.

V. Inleiding

De Adviesraad Sociaal Domein Hilversum heeft in zijn vergadering van 8 mei 2025 gesproken over het Concept “Uitvoeringsagenda ouder worden in Hilversum 2024-2030”. en verder telefonisch en per mail hierover overleg gehad.
Hieronder treft u zijn op- en aanmerkingen, aanvullingen en adviezen aan.
Wij verzoeken u dit advies bij de stukken voor de gemeenteraad te voegen.

VI. Algemene en inhoudelijke opmerkingen

1. Algemene opmerkingen
   In het kader van beginspraak is er overleg geweest met de ambtenaren over de uitvoeringsagenda. Inmiddels heeft de ArSD ook vertrouwelijk het, nog niet volledige, concept Woonzorgvisie ontvangen.

   We constateren dat de uitvoeringsagenda en Woonzorgvisie vele dubbelingen bevat en adviseren daarom om één Uitvoeringsagenda of één Woonzorgvisie te maken waarmee we een inclusief doel bereiken voor alle Hilversummers door deze agenda en/of visie ook te betrekken op mensen met een beperking.

Verder vragen we aandacht voor de termijn 2024-2030, per 1 januari 2026 zullen de sociale pleinen van Hilversum en Wijdemeren al samengevoegd worden. We missen in deze vooruitziende agenda koppelingen met de gemeente Wijdemeren.

Niet bij alle, maar bij enkele opmerkingen maken we expliciet de koppeling/dubbeling van de beide nota's.

De ArSD ziet veel van zijn inbreng terug in de uitvoeringsagenda maar blijft kritisch over de lengte van de beschreven agenda.

In de definitieve versie verwachten we consequent en correct taalgebruik en is een tussendoor geslipt "life event" ook een "levensgebeurtenis".

Is het verder niet zo dat eenzaamheid bij ouderen vooral gevoeld wordt door het wegvallen van het eigen persoonlijke netwerk (familie en/of vrienden) dan met het mogelijk contact maken met mensen. Dit laatste zal vooral bemoeilijkt worden door beperkingen in eigen mobiliteit of moeilijk contact maken met onbekende mensen. De mogelijkheid om in de eigen bekende wijk/buurt te kunnen blijven wonen zal dit probleem kleiner maken. Zie o.a. Beleidsagenda Wmo-Samenleving 2024-2030.

De effectiviteit van beleids- en uitvoeringsplannen staat of valt met de uitvoerbaarheid daarvan. Wij adviseren in het plan een uitvoerbaarheidsanalyse op te nemen met in voorkomende gevallen alternatieve acties.

2. Inhoudelijke opmerkingen.

Inleiding:
2e alinea:
fysieke als sociale leefomgeving ook bijdragen: ook kan hier weg, het is al prettig in Hilversum, zoals eerder in de tekst opgemerkt.

Wanneer je hier linkt aan mensen met een beperking (wel of niet aangeboren die vaak hun hele leven dezelfde problematiek hebben) dan zijn we al bij de woonzorgvisie. Een link die ook al ontstaat door de zin: *Onze inzet is dat zoveel mogelijk Hilversummers goed gebruik kunnen maken van de bestaande voorzieningen en activiteiten, voor alle leeftijden en specifiek voor de oudere inwoners.*

1. Aanleiding
1.1 2e alinea
De wens is een leeftijdsvriendelijk Hilversum te zijn. Hiermee lijkt het stuk niet alleen bedoeld te zijn voor ouderen. Ook dat is een link naar de mensen met een beperking, maar impliciet naar alle Hilversummers.

1.1 3e alinea
Een alinea die zo in de geïntegreerde uitvoeringsagenda-woonzorgvisie past.

1.2.1
Moet Gala en Iza hier niet ook al genoemd worden? Immers overleg is tussen al die partijen nodig en dat is de bedoeling van Gala en Iza.

1.2.2
Doelstellingen voor deze opgave zijn o.a. het: *Realiseren van voldoende en betaalbare woningen en goede voorzieningen*
Hier moet je al vroeg mee beginnen, bij wachten op 'oud' ben je te laat.

Dus ook hier weer de (nu niet genoemde woonzorgvisie) koppeling van uitvoeringsagenda en woonzorgvisie.

2. Gezond ouder worden: levensfasen en life-events.
2e alinea
Aanvullen met: Of te wel: de ingrijpende gebeurtenissen in iemands leven.

2.1 Alinea na punt 4:
Met deze uitvoeringsagenda willen we accenten leggen en gerichte activiteiten inzetten die aansluiten bij de specifieke behoeften van (toekomstige) ouderen in elke fase van hun leven en die een preventieve werking hebben.
Bovenstaande zin lijkt ons het doel van deze agenda. Maak de letters **vet** zodat hij opvalt.

Laatste alinea:
Is deze alinea nog ergens terug te lezen of is het eigenlijk een algemeen aandachtspunt dat overal herhaald moet/zou moeten worden? Dat lijkt aanbevelenswaardig.

3. Hoe gaan we dit aanpakken?
3.1
Is het niet belangrijk hier ook al de bevolkingsopbouw van Wijdemeren mee te nemen. Immers per 1-1-2026 gaat het Sociaal Plein het beleid voor Hilversum èn Wijdemeren uitvoeren.

4. De uitvoeringsagenda.
Eerste alinea:
De uitvoeringsagenda willen we in 2030 verwezenlijkt hebben.
Dus nogmaals neem Wijdemeren mee in de plannen.

4.A
Ambitie
Laatste zin:
Het lokale parkeerbeleid is passend en ook in de openbare ruimte zijn plekken die ontmoeting stimuleren.
Dit is met het huidige parkeerbeleid zeker niet van toepassing. Mantelzorguren en vrijwilligersuren zijn volgens het huidige beleid zeker niet toereikend voor hen die grote behoeften hebben aan mantelzorg en vrijwilligershulp.

4.A
Wat gaan we doen?
3.
Het doel is om te komen tot een toekomstbestendig kader waarin de ruimtelijke impact is meegenomen.
Aanvullen met: Waarbij aandacht besteed wordt aan de spreiding van die voorzieningen door de gemeente heen. En dus ook Wijdemeren.

4.B
Ambitie
Aanvullen met: Er wordt aandacht besteed aan: toegankelijkheid, bereikbaarheid en bruikbaarheid van parkeerplekken die het gebruik van eigen auto voor ouderen en mensen met een beperking bepalen/mogelijk maken.

Wat gebeurt er al?
1e alinea
Nogmaals het huidige mantelzorg parkeerbeleid is echt niet voldoende.

2e alinea
Het beleid voor parkeren scootmobiels lijkt door wettelijke regels uit te monden in: Scootmobiles uit wooncomplexen. Dit zal zelfstandigheid van velen belemmeren. Daar moet een goede oplossing voor gevonden worden.

4.C
Wat gaan we doen?
8
Aanvullen met: In het kader van brandveiligheid worden de huisbezoeken frequent herhaald, al is het maar om batterijen in brand/rookmelders te vervangen. Een positief bijkomend effect zal zijn dat er meer controle en contact is met de ouder wordende inwoners.

4.D
Wat gaan we doen?
11
Aanvullen met: We zetten de buurtverenigingen in via de buurtapps.

4.G
Ambitie
Is er bijvoorbeeld naast digitaal contact nog voldoende mogelijkheid tot persoonlijk contact bij vragen?
Aanvullen met: Hier is schriftelijke informatie en contact niet alleen essentieel maar ook verplicht.

Het is prima te investeren in digitale vaardigheden bij iedereen maar vooral ouderen. Het blijft echter een feit dat velen deze vaardigheden (niet meer) hebben of willen hebben.
Stuur hen die ouder worden net als bij 18+ in ieder geval een folder met de eerst benodigde en belangrijke informatie.
De laatste zin aanvullen met: of zo nodig schriftelijke informatie en communicatie.

VII. Advies

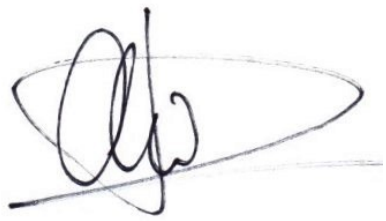
De Adviesraad Sociaal Domein Hilversum adviseert positief maar vraagt aandacht voor zijn opmerkingen en aanvullingen.

VIII. Stemming en oordeelsvorming

Stemming : per mail
Oordeelsvorming : in overleg

IX. Handtekening voorzitter

Namens de Adviesraad Sociaal Domein Hilversum,

A.W.A.M.P. Wijnands-van Daal

GEMEENTE HILVERSUM
POSTBUS 9900
1201 GM HILVERSUM

BEZOEKADRES:
RAADHUIS
DUDOKPARK 1
TELEFOONNUMMER: 14 035
WWW.HILVERSUM.NL

Aan de voorzitter van de Adviesraad Sociaal Domein,
Mw. A. W.A. M. P Wijnands- van Daal

cc commissieleden

DATUM 13 mei 2025
ZAAKNUMMER 1772903
BEHANDELD DOOR Simone Rijneveld
TELEFOON 629 2809
UW KENMERK
BIJLAGEN Geen
BETREFF Reactie op Adviesraad Sociaal Domein over conceptuitvoeringsagenda ' Ouder Worden 2025- 2030

Geachte leden van de Adviesraad Sociaal Domein

Op 13 mei jl heeft u een advies gestuurd over de (concept)uitvoeringsagenda ‘Ouder Worden 2025-2023’. Met het opstellen van deze uitvoeringsagenda wordt invulling gegeven aan een ambitie uit het Coalitieakkoord Hilversum Koesteren 2022- 2026.
De Uitvoeringsagenda ‘Gezond en prettig ouder worden in Hilversum 2025 - 2030’ is gericht op een leeftijdsvriendelijk Hilversum. Het doel is dat inwoners kunnen blijven meedoen in de samenleving met het stijgen van hun leeftijd. Het zowel om ouderen inwoners als om Hilversummers die de komende jaren bij deze doelgroep gaan horen.

Het college heeft met interesse kennis genomen van uw advies. U heeft de notitie bekeken vanuit de inwoners en waardevolle suggesties meegegeven in het ambtelijke gesprek dat daaraan voorafging. Deze suggesties zijn waar mogelijk verwerkt in de (concept)uitvoeringsagenda. Zie hieronder puntsgewijs uw opmerkingen met daarbij de reactie van het college.

Opmerking Adviesraad	**Pgn.**	**Reactie college**
Algemene opmerkingen: - We constateren dat de uitvoeringsagenda Ouder Worden Woonzorgvisie veel dubbelingen bevat en adviseren daarom om één Uitvoeringsagenda Ouder en één Woonzorgvisie te maken waarmee we inclusief doel bereiken voor alle Hilversummers door deze agenda en/of visie ook te betrekken op mensen met een beperking worden.		Beide nota`s zijn onderdeel van het Coalitieakkoord ‘Hilversum koesteren’. Door het opstellen van de nota`s voldoen wij aan de opdracht van de raad. We hebben met de Uitvoeringsagenda Ouder Worden bewust gekozen voor een integrale aanpak, gebaseerd op het model van de Wereldgezondheidsorganisatie voor ‘leeftijdsvriendelijke’ steden die aansluit op de leefwereld van de oudere inwoner. Inherent aan

- We vragen aandacht voor de termijn 2025- 2030 per 1 januari 2026 zullen de sociale pleinen van Hilversum en Wijdemeren al samengevoegd worden. We missen in deze vooruitziende agenda koppelingen met de gemeente Wijdemeren.		deze aanpak zijn de raakvlakken met anderen beleidsvelden, waaronder wonen en zorg. We begrijpen uw visie hierop, echter heeft de Raad besloten dat er over dit onderwerp geen harmonisatie plaatsvindt van beleid voor de bestuurlijke fusie.
- In de definitieve versie verwachten we consequent en correct taalgebruik. - Is het niet zo dat eenzaamheid bij ouderen vooral gevoeld wordt door het wegvallen van het eigen persoonlijke netwerk (familie en/of vrienden) dan met het mogelijk contact maken met mensen. Dit laatste zal vooral bemoeilijkt worden door beperkingen in eigen mobiliteit of moeilijk contact maken met onbekende mensen. De mogelijkheid om in de eigen bekende wijk/buurt te kunnen blijven wonen zal dit probleem kleiner maken. Zie o.a. Beleidsagenda Wmo- Samenleving 2024- 2030. - De effectiviteit van beleidsplan en uitvoeringsplannen staat of valt met de uitvoerbaarheid daarvan. Wij adviseren in het plan een uitvoerbaarheidsanalyse op te nemen met in voorkomende gevallen alternatieve acties		We hebben de uitvoeringsagenda nogmaals kritisch doorgenomen op correct en consequent taalgebruik en waar nodig tekstuele aanpassingen doorgevoerd. Daarbij hebben we waar mogelijk expliciet gekozen voor het toepassen van Nederlandse alternatieven voor Engelse termen. In de uitvoeringsagenda hebben we hiervoor expliciet aandacht onder het kopje mobiliteit en sociale zingeving, zorg en participatie. Daarnaast is er een duidelijke verbinding tussen de Uitvoeringsagenda Ouder Worden en de Uitvoeringsagenda Eenzaamheid. De activiteiten uit de uitvoeringsagenda zijn bij de totstandkoming grotendeels getoetst op uitvoerbaarheid. Daarnaast is de agenda een dynamisch document met ruimte voor aanscherpingen om op basis van voortschrijdend inzicht. De uitvoerbaarheid heeft daarbij continue aandacht.
Inhoudelijke opmerkingen		
Inleiding Fysieke als sociale leefomgeving ook bijdragen; ook kan hier weg. Het is al prettig in Hilversum zoals als eerder in de tekst opgemerkt. Wanneer je hier linkt aan mensen met een beperking (wel of niet aangeboren die vaak hun hele leven dezelfde problematiek hebben) dan zij we al bij de woonzorgvisie. Een link die ontstaat door de zin ‘Onze	3	Aangepast conform advies

inzet is dat zoveel mogelijk Hilversummers goed gebruik kunnen maken van de bestaande voorzieningen en activiteiten voor alle leeftijden en specifiek voor de ouder inwoners		
Aanleiding 1.1 2e alinea De wens is een leeftijdsvriendelijk Hilversum te zijn. Hiermee lijkt het stuk niet alleen bedoeld te zijn voor ouderen. Ook dat is een link naar de mensen met een beperking, maar impliciet naar alle Hilversummers.	4	De term leeftijdsvriendelijk is afkomstig van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en wordt gebruikt door hen in relatie tot ouderen. Zo is de term in de uitvoeringsagenda ook bedoeld. Voor de duidelijkheid hebben we dat expliciet gemaakt in de tekst op pagina 13.
1.1 3e alinea Een alinea die zo in de geïntegreerde uitvoeringsagenda woonzorgvisie past.	4	Het opstellen van twee nota`s is een bestuurlijk besluit conform het coalitieakkoord. We hebben uiteraard uitgebreid afgestemd met onze collega`s die verantwoordelijk zijn voor de "Woonzorgvisie'.
1.2.1 Moet GALA en IZA hier niet ook al genoemd worden? Immers overleg is tussen al die partijen nodig. Dat is de bedoeling van GALA en IZA.	Bijlage (nr. 25, 26, 27)	GALA en IZA worden benoemd in paragraaf 1.2.3. '(Inter)nationale kaders'.
1.2.2 Doelstellingen voor deze opgave zijn o.a. het realiseren van voldoende en betaalbare woningen en voldoende voorzieningen. Hier moet je vroegtijdig mee beginnen, bij wachten op 'oud' ben je te laat. Dus ook hier weer de (nu niet genoemde woonzorgvisie) koppeling van uitvoeringsagenda en Woonzorgvisie.	Bijlage (nr. 25, 26, 27)	We onderschrijven uw punt. Door het opstellen van de nota`s hebben wij hiervoor continue aandacht.
2. Gezond ouder worden: levensfasen en life- events. 2e alinea Aanvullen met: Of te wel: de ingrijpende gebeurtenissen in iemands leven.	5	Aangepast conform advies
2.1 Alinea na punt 4: Met deze uitvoeringsagenda willen we accenten leggen en gerichte activiteiten inzetten die aansluiten bij de specifieke behoeften van toekomstige ouderen in elke fase van hun leven en die een preventieve werking hebben. Bovenstaande zin lijkt ons het doel van deze agenda. Maak de letters vet zodat hij opvalt.	7	Aangepast conform advies
Laatste alinea Is deze alinea terug nog ergens terug te lezen of is het eigenlijk een algemeen aandachtspunt dat overal herhaald zou moeten worden? Dat lijkt aanbevelingswaardig.	7	Op verschillende plekken komt deze boodschap terug in andere bewoordingen. Passend bij de levensgebeurtenis die het aangrijpingspunt is om inwoners ondersteuning te bieden.

3. Hoe gaan we dit aanpakken? 3.1 Is het niet belangrijk hier ook al de bevolkingsopbouw van Wijdemeren met te nemen. Immer per 1-1- 2026 gaat het Sociaal Plein het beleid van Hilversum en Wijdemeren uitvoeren.	7	In de aanleiding wordt ingegaan op de demografische situatie in Wijdemeren.
4. De uitvoeringsagenda 1e alinea De uitvoeringsagenda willen we in 2030 verwezenlijkt hebben. Hiervoor vragen opnieuw aandacht voor de fusie met Wijdemeren.	10	Na de bestuurlijke fusie per 1 -1 2027 zullen we de beleidsnoties gaan harmoniseren en aanpassen waar nodig.
4 A. Ambitie Het lokale parkeerbeleid is passend en ook in de openbare ruimte zijn plekken die ontmoeting stimuleren. Dit is met het huidige parkeerbeleid zeker niet van toepassing. Mantelzorguren en vrijwilligersuren zijn volgens het huidige beleid niet toereiken.	11	We herkennen het signaal. Het huidige parkeer-beleid wordt gemonitord en geëvalueerd.
4 A. 3. Het doel is om te komen tot een toekomstbestendig kader waarin ruimtelijke impact is meegenomen. Aanvullen met: Waarbij aandacht besteed wordt aan de spreiding van die voorzieningen door de gemeente heen. En dus ook Wijdemeren.	12	Aangepast conform advies exclusief de zin; en dus ook Wijdemeren.
4 B. Ambitie Aanvullen met: Er wordt aandacht besteed aan toegankelijkheid, bereikbaarheid en bruikbaarheid van parkeerplekken die het gebruik van de eigen auto voor ouderen en mensen met een beperking bepalen/mogelijk maken.	12	We maken de verbinding met de uitwerking van het Inclusiebeleid zoals ook wordt voorgesteld in de Startnotitie Inclusie en Antidiscriminatie. Hierin wordt toegewerkt naar de integratie van inclusie in alle beleidsdomeinen binnen de gemeente en naar de aandacht voor de inclusiviteit en toegankelijkheid van de openbare ruimte.
Wat gebeurt er al? Nogmaals het huidige mantelzorgparkeerbeleid is echt niet voldoende.	13	Het huidige parkeerbeleid wordt gemonitord en geëvalueerd. Onderdeel hiervan is ook het mantelzorgparkeerbeleid.
2e Het beleid voor parkeren scootmobiels lijkt door wettelijke regels uit te monden in: scootmobiels uit wooncomplexen. Dit zal de zelfstandigheid van velen belemmeren. Daar moet een oplossing voor worden gevonden.	13	We herkennen dit vraagstuk en het is bekend bij de gemeente. Op dit moment wordt hierop beleid ontwikkeld.
4C. 8. Aanvullen met: in het kader van brandveiligheid worden de huisbezoeken frequent herhaald, al is het maar om batterijen en rookmelders te vervangen.	14	In de verbinding met het project 'Brandveiligheid voor kwetsbare groepen' zullen wij zeker kijken op welke manier we de 80+ huisbezoeken zo effectief mogelijk kunnen bijdragen.

Een positief bijkomend effect zal zijn dat er meer controle en contact is met de ouder wordende inwoners		
4 D. Wat gaan we doen? 11. Aanvullen met: We zetten de buurtverenigingen in via de buurtapps.	15	We gaan via de wijkregisseurs onderzoeken of dit een optie is.
4 G Ambitie Is er bijvoorbeeld naast digitaal contact nog voldoende mogelijkheid tot persoonlijk contact bij vragen? Aanvullen met: schriftelijke informatie en contact niet alleen essentieel maar ook verplicht. Het is prima te investeren in digitale vaardigheden bij iedereen maar vooral bij ouderen Het blijft een feit dat velen deze vaardigheden (niet meer) hebben of willen hebben. Stuur hen die ouder worden net als bij 18+ in ieder geval een folder met de eerste benodigde en belangrijke informatie. De laatste zin aanvullen met: of zo nodig schriftelijke informatie en communicatie.	20	Ja, de gemeente biedt naast digitale dienstverlening ook de mogelijkheid tot telefonisch of fysiek contact en/of schriftelijke informatie. Er is een Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) in de bibliotheek waar inwoners terecht kunnen bij digitale overheidsdiensten. We gaan zoveel mogelijk mensen proberen te bereiken. Persoonlijk, door hen te benaderen bij ingrijpende levensgebeurtenissen, zoals pensioen, overlijden partner, verlies rijbewijs e.d., en groepsgewijs, door het organiseren van themacafés.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,

de gemeentesecretaris, de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera dr. ir. G.M. van den Top